

Godište XX. • broj 6 • lipanj 2025.

2,5 KM / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

PAPA LAV XIV.
– pontifikat
duhovne
dubine

Međugorje –
klasik ljubavi

Kako do bolje
ispovijedi?

Priroda i
otvaranje

Hrabri budite – ja
sam pobijedio
svijet!

Pozvani na
ljubav!

Gospina škola | Događanja | Poruka za sadašnji trenutak | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima | Iz života Crkve | Teološki podlistak | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! U ovom milosnom vremenu pozivam vas da budete ljudi nade, mira i radosti, da bi svaki čovjek bio mirotvorac i ljubitelj života. Molite, dječice, Duha Svetoga da vas ispuni snagom svoga Svetog Duha hrabrosti i predanja. I ovo vrijeme će vam biti dar i hod u svetosti prema životu vječnomu. Ja sam s vama i ljubim vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu! (S Crkvenim odobrenjem)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Medugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323
Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300
Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.
UPLATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.
Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2
Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).
Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: **www.paypal.me/mirmedjugorje** (svrha uplate: za Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Medugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICMM

Gospina škola
Papa Lav XIV. – pontifikat duhovne dubine, fra T. Pervan
Medugorje – klasik ljubavi, fra A. Musa
Nemoguća misija?, P. Tomić
Kako do bolje ispovijedi?, fra I. Dugandžić
Priroda i otvaranje, fra M. Šakota

Događanja

„Budite kao svjetlila u svijetu“

Poruka za sadašnji trenutak
Ja sam s vama i ljubim vas

Gospa je naš kompas

In memoriam
Carmelo Puzzolo

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!, M. Miletić
Pozvani na ljubav!, K. Miletić

Krv na našim rukama, Marcus B. Peter

Iz života Crkve

Teološki podlistak
Sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa i Božanskoga Lica, fra T. Pervan

Hrvatsko kršćansko nazivlje
Kultura sjećanja (žrtva, križ i ljubav), M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
Mario Vasilj Totin

U Medugorju je Crkvi i svijetu progovorilo Nebo

Nama u Medugorju je darovano da budemo svjedoci i dionici događaja koji su, poput spasonosnoga lijeka u vrućici svijeta, osvjegli i ozdravili nadu među nama. Usred brojnih nevolja progovorilo je Nebo. Crkvi i svijetu došla je Kraljica Mira.
Nitko to u prvi čas nije mogao posve protumačiti, ali u zraku se osjećala sloboda za kojom se desetljećima žudjelo: Sloboda politička, ali još više duhovna. Daleko na sjeveru, poljski sindikat Solidarnost osjetio je bilo vremena i smjernice pape Ivana Pavla II. koji je odmah bio jasan i predan Majci: Tootus tuus!
U središtu ljudskih prava, uz sve radničke zahtjeve za kruhom, našao se zahtjev i za slobodom vjere. Opet se zemlja na transparentan način okrenula Bogu, i usred svega, uskrsnulo je dostojanstvo osoba i naroda. Unatoč tome što je Bog i sve njegovo bilo, potvrđuju činjenice, progonjeno. Desetljećima se umjesto protiv Zloga boj vodio protiv dobra, pravde i istine. Posebno protiv katoličke vjere, hrvatske slobode i države. Ljudska prava bila su pogažena. Vladao je muk o mučenicima – šaputalo se o stratištu na Brijegu i jamama po Domovini - a samo se u zagrebačkoj katedrali progovaralo o kardinalu Štepin-cu. Ipak, gorjelo je i tinjalo svjetlo... Tako smo mi to vidjeli, ali i kršćani svijeta našli su se pred mnogim zamkama i nevoljama. U to vrijeme premalo se o tome govorilo, ali korov je i u demokratskim društvima počeo gušiti pšenicu. Nastupilo je vrijeme svakojakog relativizma i moralnih zastranjenja. Očekivalo se da se nešto dogodi, da se nešto promijeni!
Dobro se zna kako je bilo: Umro je vječni diktator, a poltroni i kvislinzi usavršili su zanat. Ucjene i torture su postale svakodnevnica. Hercegovinom i Bosnom vlasti su poganstvom trovale i mladost i starost. Srećom, bez velika uspjeha! Baš u to doba iza poslijeratnog stradanja, kao Feniks iz pepela, pro-cvala je naša franjevačka provincija. Slavilo se Krista u euharistiji, ispovijeda-lo se, poučavalo i propovijedalo. Molila se krunica po crkvama i domovima. Sve je sličilo obrađenoj i njegovanoj zemlji, natapanoj kišom i milošću, koja mora donijeti obilat rod. I tako bi...
Uz ovu 44. obljetnicu neka je Bogu hvala što pogleda na puk svoj! Imamo golem dar: Božji glas svim kršćanima i ljudima svijeta. Kraljica Mira okuplja pod svoj plašt sve one koji ljube, koji se kaju i shvaćaju da bez vjere nema radosti ni nade. I svi Petrovi nasljednici blagonaklono su gledali na ovdašnja zbivanja. Vjerujemo da će tako nastaviti i naš dragi papa Lav XIV. i za svoga pontifikata biti naš dragi gost!
U međugorskom duhovnom epicentru je i sakrament svete ispovijedi, a tu baš i za naše vrijeme pristaje lijepa misao velikog fra Rufina Šilića: „Bu-dimo sretni da Bog ne vodi knjigovodstvo po vagi i metru nego po ljubavi! (...) Nema mrmljanja u Božjemu kraljevstvu. Samo sreća! Budimo sretni da smo Božja djeca. I natječimo se samo u ljubavi! Nikada ne zaboravimo: Kad bi Bog donio u svoj ured vagu i metar i počeo s nama tako postupati, bili bismo bijedni i nesretni, a on bi prestao biti Bog Otac.“
Starim i neprolaznim kršćanskim mjerama – ljubavlju, nadom i mirom - već desetljećima mjeri se i u Medugorju. Prepoznali su to hodočasnici sa svih strana svijeta koji su željni milosrđa, opraštanja i radosti.
Blagoslovljena vam i sretna 44. međugorska obljetnica! ■

PAPA LAV XIV. – pontifikat duhovne dubine

Mnogo je već tinte proliveno nakon izbora pape Lava XIV. Mjesec dana pontifikata je iza nas i već se naziru naglasci koje on želi staviti na svoj pontifikat.

fra
Tomislav
Pervan

Neki je novinar jednom zgodom vodio razgovor s velikim teologom Hans Urs von Balthasarom pa ga pitao, koje je velike nove ideje, po njegovu mišljenju, donijela njegova teologija svijetu. Balthasar je jednostavno odgovorio: „Nemam nekih novih velikih ideja.“ Tako se svi mi osjećamo nakon izbora Lava XIV: Vrijeme će već pokazati. Koordinate su dane i zadane osobom Isusa Krista i njegova Evanđelja. Jedinstvo u ljubav, ljubav u

jedinstvu Crkve i svijeta. Stoga, sada nije trenutak za spekulativne prognoze. Sada je vrijeme za molitvu za papu Lava, posebno zato što se čini da je on osoba molitve, osoba koja sluša - i djeluje - prema poticajima Duha Svetoga. I trajno ističe u svim govorima osobu Isusa Krista i njegovu neusporedivu veličinu te usmjerenost, zagledanost u Isusa Krista. Upravo kao sveti Augustin, njegov duhovni otac, što uvijek s ponosom ističe.

Umjesto naših predviđanja želimo se ukratko usredotočiti na neusporedivu

dramu načina na koji Crkva bira pape. Kažemo, „neusporediva drama(tika)“, jer zbilja takva i jest. Jednostavno ne postoji ništa drugo u svijetu politike ili religije što se može s time usporediti. Treba shvatiti dramu koja se odvijala preda našim očima i njezinu urođenu moć da privuče pozornost cijelog svijeta.

Prije sto pedeset i pet godina, kada je svježe iskovan Kraljevina Italija osvojila ostatak Papinske države, a papa Pio IX. povukao se iza Leonova zida kao „utamičnik Vatikana“, elitno europsko

mišljenje proglasilo je papinstvo okončanim čimbenikom u povijesti, a pod tim se mislilo nerijetko i Katoličku Crkvu. Liberalni elementi u svijetu i političari smatrali su papinstvo zastarjelim, nadidenim. Relikt povijesti! Tako i Crkvu.

Prošlog mjeseca izbor dvanaestog nasljednika Pija IX. privukao je svjetsku pozornost kao nijedna druga promjena institucionalnog ili vladinog vodstva. Velika zasluga za to pripada papi Lavu XIII., koji je između 1878. i 1903. stvorio moderno papinstvo kao ustanovu globalnoga moralnog učenja i instrument globalnoga moralnog svjedočenja. Istodobno, Lav XIII. je pokrenuo dinamiku koja je dovela do rasta Katoličke Crkve u globalnu zajednicu od 1,4 milijarde ljudi – svjetsku zajednicu različitosti i inkluzivnost kao nijedna druga svjetska organizacija. Papa Lav XIV., sin američkog Srednjeg zapada mogao je reći, svirajući varijacije na temu Marka Twaina: „Glasine o propasti Crkve bile su uvelike pretjerane.“

Ono što se događalo bilo je nešto od globalnog značenja jer Crkva i dalje ima važnost u svijetu. Ljudi instinktivno shvaćaju da nijedna institucija na svijetu nije u tolikoj mjeri i opsregu multietnička, multirasna, multinacionalna, multijezična i multikulturalna od Katoličke Crkve. Kršćanstvo je prva i prava istinska religija 'inkluzivnosti' u svjetskoj povijesti, religija koja je potkopala pretenzije carskoga Rima na moć, njegovu pogansku podlogu čudljivih, hirovitih bogova te kruti društveni sustav što ga je poganska religioznost podupirala kao prirodni izraz stvarnosti onodobno jedine svjetske sile i moći.

Crkva je na Duhove oslobodila revolucionarni oganj - Jednog, Istinskog Boga u Duhu Svetome – religiju čiste ljubavi Boga koji je stvorio sva ljudska bića na svoju sliku i koji želi podariti svoj božanski život svima, bez obzira na društveni položaj. I svijet od pojave Isusa Krista nije ostao i nije bio isti. Moderna sekularnost dovela nas je dotle da su njezine moralne i duhovne zasade i vrijednosti kao plod kršćanske misli danas u golemom procesu povijesne amnezije. Taj zaborav prijeti svijetu podjelom i rasulom, jer postaje sve neodrživija ideološka laž da svijet može nastaviti kao da te stvarnosti ne ovise i nemaju korijena u kršćanskoj, katoličkoj revoluciji i tradiciji koja ih je stvorila.

Ljudi to osjećaju u svojoj duši. U mnogim aspektima, bio svijet toga svjestan ili ne, nastupio je 'katolički trenutak'. To je energija koja pokreće svjetski interes

Moderna sekularnost dovela nas je dotle da su njezine moralne i duhovne zasade i vrijednosti kao plod kršćanske misli danas u golemom procesu povijesne amnezije. Taj zaborav prijeti svijetu podjelom i rasulom, jer postaje sve neodrživija ideološka laž da svijet može nastaviti kao da te stvarnosti ne ovise i nemaju korijena u kršćanskoj, katoličkoj revoluciji i tradiciji koja ih je stvorila.

za dramu koja se odvijala sa svakom konklavom. Cak su i sami renesansni elementi cijelog događaja dio unutarnje drame načina na koji Crkva bira svoga poglavara. Dramatika je neusporediva, jer jednostavno ne postoji ništa drugo u svijetu politike ili religije s čime se to može usporediti.

Desetci tisuća vjernika i radoznalaca, turista, okupili su se na Trgu Svetoga Petra u Rimu u iščekivanju dima – crnoga ili bijeloga – iz malenoga dimnjaka. I kad se nakon jednoga dana konklava bijeli dim dizao iz Sikstinske kapele, prolomilo se gromoglasno navijanje i pljesak tisuća ljudi i na Trgu, ali i diljem svijeta. Treba shvatiti dramu koja se odvijala preda našim očima i njezinu urođenu moć da privuče pozornost svega svijeta.

Izbor svakoga novoga pape neusporediva je drama, a cijela stvarnost utemeljena je na apostolstvu, posebno na apostolskoj službi jednoga Petra. Katolicizam nije mitologija. Svoje podrijetlo sa sigurnošću prati do stvarne povijesti stvarnog čovjeka - Isusa iz Nazareta - čiji su apostoli također bili stvarne povijesne osobe, a njihovi su povijesni nasljednici promijenili svjetsku povijest i stvorili

istinski novi svijet koji je zauvijek radikalno preobražen. Staro je prešlo u novo.

Petrove kosti počivaju ispod glavnog oltara Crkve Svetoga Petra, a ostatci nekih drugih apostola, svetaca, mučenika i papa počivaju diljem Rima. Stare rimske građevine još uvijek su tamo, uglavnom u ruševinama (uz neke iznimke), ali sada stoje kao tiho, ali zorno svjedočanstvo prolazne slave vladara i careva ovoga svijeta u oštroj opreci s trajnom stvarnošću Crkve, utemeljene na Petrovoj stijeni.

Svijet to zna. Rimska stolica uistinu je srce i središte kršćanstva, makar Istok osporavao stvarni opseg rimske crkvene

moći i jurisdikcije. Ne postoji, crkveno govoreći, drugi ili treći 'Rim' unatoč stvarnoj važnosti Carigradske i Moskovske stolice. Postoji samo Rim - 'Stijena' Petra - i drama konklava crpi svoju snagu iz te činjenice.

Podsjeća to na izvještaj da je za izbora pape Benedikta XVI. kardinal Francis George iz Chicaga stajao na loži sa strane i dok je promatrao oduševljeno mnoštvo na Trgu, u sebi rekao: „Gdje je sada Cezar?“ Cezara nema više, ali bezbrojne tisuće ljudi okupile su se na Trgu slaveći nasljednika običnog ribara, koga je Neron dao pogubiti blizu toga istog trga. Petrova pak pobjeda nad Cezarom nije mogla biti potpunija, utemeljena na odluci i milosti Krista, kojega je također pogubio poganski Rim,

Ovo je drama najvišeg reda jer je u svojoj sakramentalnoj snazi teo-drama, kako bi se izrazio veliki Hans Urs von Balthasar. I moderni svijet, koji žudi za smislom i transcendencijom te izlazom iz svoje tamnice čiste imanencije, privučen je ovom međuigrom božanske i ljudske slobode, koja se očituje u sažetom simbolu 'običnih ljudskih bića' koja se kušaju složiti i ujediniti oko toga, koga misle da Duh Sveti želi da oni izaberu.

Nijedna se druga drama ne može mjeriti s tom dramom u konklavi jer nijedna druga nije utemeljena na ovoj bitno nadnaravnoj i teološkoj drami gdje je Bog postao čovjekom kako bi ljudi mogli postati poput Boga. I da se ovaj proces obogatorenja odvija povijesno i inkarnacijski kao kraljevstvo koje je u ovom svijetu, ali ne od ovoga svijeta. Nakon te drame čovjek si postavlja i nehotice pitanje koje je postavio kardinal George: „A gdje je sada Cezar?“

Izborom kardinala Roberta Prevosta za novog papu s Crkve je skinut teret i upitnik glede jedinstva u Crkvi. Ponovno se mogla ugledati na oca, lice jednoga oca koji bi joj pružio vodstvo i dao glas istini i pravdi. U Misi za izbor Pape kardinal Re fokusirao je svoju misao na

Kao 'sin svetog Augustina' Papa se u drugom dijelu svoje nastupne homilije poziva na stvarnost koja izmiče diskurzivnom pristupu, ali koja se može doživjeti i prepoznati ako je traži otvoreno i ranjeno srce. Možda Lav XIV. čak nudi mali uvid u svoju unutrašnjost u kodiranom obliku kada kaže: „Kad Isus pita Petra: ‘Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?’ (Iv 21,16), time se on referira na Očevu ljubav. Kao da mu Isus govori: Samo ako si prepoznao i iskusio ovu Božju ljubav koja nikada ne prestaje, možeš hraniti moje jaganjce.“

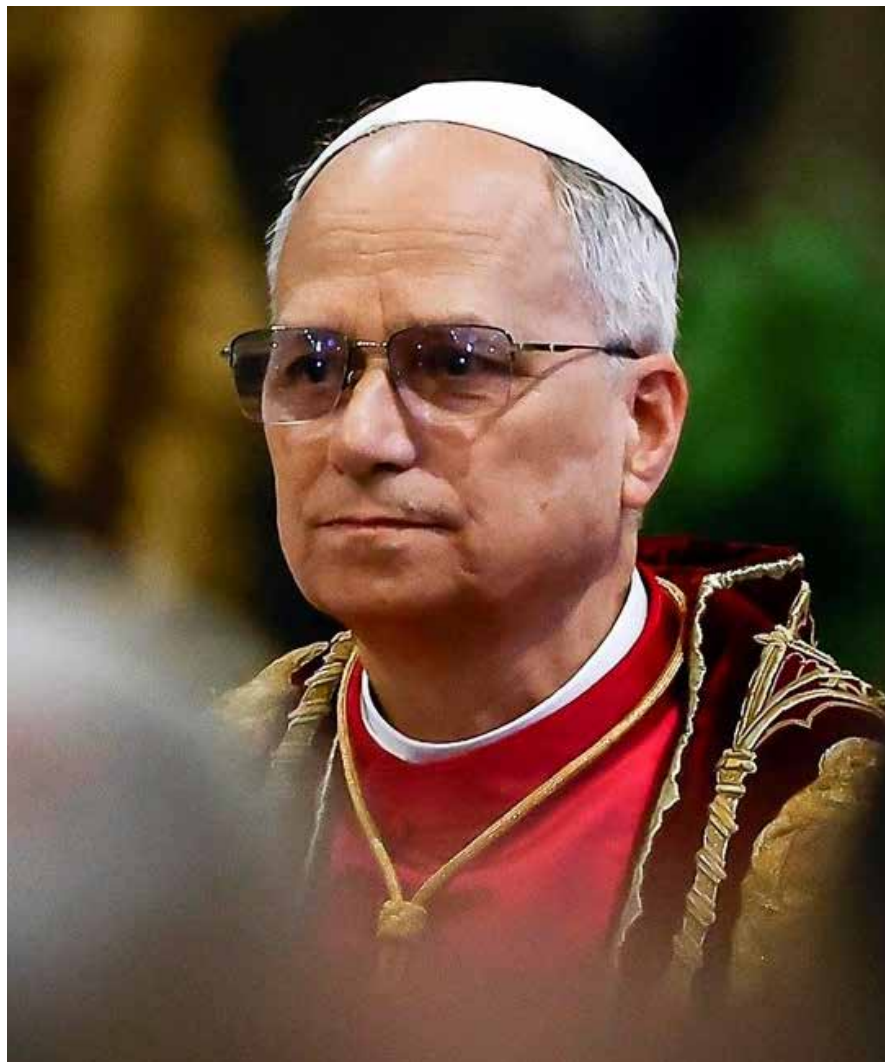
jedinstvu. Kako postići, kako vratiti jedinstvo Crkvi? Kako pronaći jedinstvo, jer smo danas svjedoci raslojenosti i nejedinstva pa i u samim nacionalnim Crkvama. U svojoj inauguracijskoj propovijedi papa Lav je rekao da se to ne postiže pronalaženjem kompromisa između suprotstavljenih stajališta jer jedinstvo ima samo jedno lice: Isusa Krista. Dakle, zagledanost u Isusa Krista. Što bi rekao papa Benedikt: Gledati u Probodenoga!

Papa Lav odsada je povijesna osoba čiji svaki korak, svaku kretnju, svaku odluku ocjenjuje svijet. Ako pažljivo usmjere Crkvu natrag k nepromjenjivim temeljima vjere - što sugeriraju njegove prve riječi na loži i njegova prva propovijed na kraju konklave a i potonja obraćanja tijekom minuloga mjeseca - on će se, poput Benedikta XVI. suočiti sa 'spremnim neprijateljstvom' onih koji žele neku drukčiju Crkvu. „Crkva mora pokazati svijetu da je raznolikost u jedinstvu moguća bez međusobnog ratovanja“.

„Mir svima vama! Ovo je prvi pozdrav uskrslog Krista, Dobrog Pastira, koji je dao svoj život za stado Božje. I ja želim da ovaj pozdrav mira uđe u vaša srca, dosegne vaše obitelji, sve ljude, gdje god se nalazili, sve narode, cijelu zemlju. Mir vama!“

Te prve riječi sjeme su koje će se razvijati tijekom njegova pontifikata: „mir“, „dobri pastir“, „dajem svoj život“, „i ja“, „mir u srcu“, „mir u obiteljima“, „mir za sve narode cijeloga planeta“. Naziva ga „nenaoružanim mirom, poniznim i ustrajnim mirom, mirom koji razoru žava“. Lav XIV želi biti dobar pastir - za cijeli svijet. Zna da mir počinje u vlastitu srcu, u obitelji.

Cijeli je svijet pratio ovaj izbor jer cijelom svijetu treba otac koji daje smjernice, koji u svijetu laži daje glas istini i pravdi. „Zlo ne će pobijediti. Stoga, krenimo naprijed bez straha, ruku pod ruku s Bogom i jedni s drugima! Mi smo Kristovi učenici. Svijet treba njegovo svjetlo“.

Mnogima je pao teret sa srca. Vjernici i svijet mogu se ponovno ugledati na Oca na čelu Crkve, čija je nadljudska zadaća biti Kristov namjesnik na zemlji kao 267. nasljednik svetog Petra. Isus mu kaže: „Ti si Petar, Stijena, i na toj ču stijeni sagraditi Crkvu svoju i vrata pakla ne će je nadvladati.“ (Mt 16,18).

U svojoj inauguracijskoj homiliji Papa jasno izražava zabrinutost za očuvanje je-

dinstva Crkve: „Draga braćo i sestre, želio bih da ovo bude naša velika želja: ujedinjena Crkva, kao znak jedinstva i zajedništva koja postaje ferment pomirenog svijeta.“

„Ljubav i jedinstvo: to su dvije dimenzije poslanja koje je Isus povjerio Petru. Kako Petar može ispuniti taj zadatak?“ pita Papa. Najbolji način da se to učini vjerojatno jest da sukobljene strane postignu kompromise, kako bi rekao politički svijet, i to s dobrim razlogom. Ali ne!

U svojoj propovijedi, kao i u nekoliko do sada poznatih izjava, Papa obično

obrađuje pitanja koja se prijeporno raspravljaju u Crkvi na način da obje strane crkvenog političkog tabora mogu odabrati što im odgovara. Naravno, bilo bi neprikladno i neprimjereno u službi koja slavi inauguraciju pape izražavati crkvene političke stavove. Pa ipak, mnogo toga ukazuje na to da papa Lav XIV. pokazuje suzdržanost u pogledu trenutno raspravljanih crkvenih pitanja iz

dublje razloga. Čini se da je svjestan ne samo složenosti teme, već kao 'sin svetog Augustina' on je svjestan da se ovdje dotiče duhovne dimenzije koju treba shvatiti ozbiljno. Ta Augustin je u svojoj Državi Božjoj ponudio filozofiju povijesti, dva grada, dvije države koje su nespojive, zemaljsku i nebesku. A Božja država, kraljevstvo Božje, ima i ime i lice:

„Gledajte u Krista! Dodite k njemu! Prihvatite njegovu riječ koja prosvjetljuje i tješi! Poslušajte njegovu ponudu ljubavi, kako biste postali njegova jedna obitelj: U Jednom Kristu mi smo jedno!“ – kako glasi njegovo geslo u papinskom grbu. A potječe od njegova duhovnog oca Augustina.

Kao 'sin svetog Augustina' Papa se u drugom dijelu svoje nastupne homilije poziva na stvarnost koja izmiče diskurzivnom pristupu, ali koja se može doživjeti i prepoznati ako je traži otvoreno i ranjeno srce. Možda Lav XIV. čak nudi mali uvid u svoju unutrašnjost u kodiranom obliku kada kaže:

„Kad Isus pita Petra: ‘Šimune, sine Ivanov, ljubiš li me?’ (Iv 21,16), time se on referira na Očevu ljubav. Kao da mu Isus govori: Samo ako si prepoznao i iskusio ovu Božju ljubav koja nikada ne prestaje, možeš hraniti moje jaganjce.“

Papa, kako sam kaže, dolazi svojoj braći i sestrama 'sa strahom i trepetom', pozivajući ih da zajedno s njim, Petrovim nasljednikom, krenu putem u nadi da će i oni jednog dana moći reći sa svetim Augustinom: "Tetigisti me - Dotaknuo si me i gorim za mirom u Tebi" ili mirom Tvojim (Ispovijesti, X, 27). Da, to je bitno i u našem životu. Dodir Duha Svetoga! Da nas on zapali za Božje djelo i kraljevstvo u svijetu.

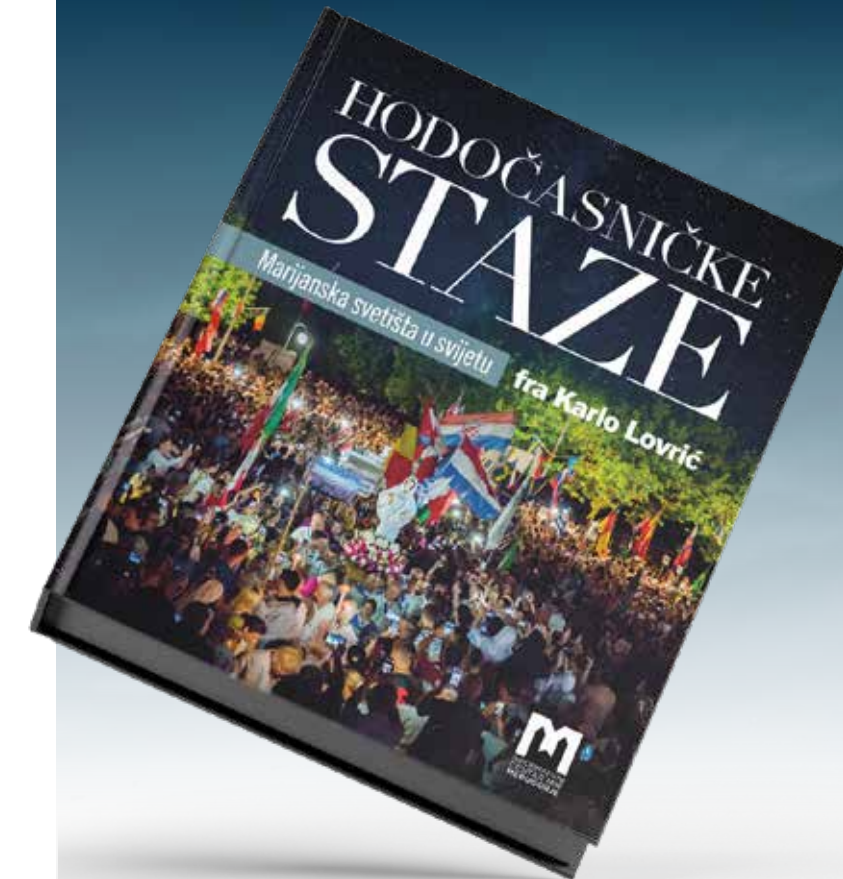
Ako netko ozbiljno shvati ono što Papa kaže, ne bi mu bilo dopušteno prihvatiti službu da nije bio svjestan ovog „iskustva i spoznaje Božje ljubavi“. „Samo ako si prepoznao i iskusio ovu Božju ljubav koja nikada ne prestaje, možeš hraniti moje jaganjce!“ Mnoge teme i brige o kojima se raspravlja u Crkvi ne mogu se razjasniti samo na razini rasprave i diskusije.

Vođa ne može jednostavno doći i diktirati što se događa, baš kao što se većina ne može složiti u navodno neautoritarnom diskursu u javnosti o tome kako bi Crkva budućnosti trebala biti pozicionirana na način koji je kompatibilan s modernim svijetom. Papa kaže:

„Ako je kamen Krist, Petar mora pasti stado a da nikada ne podlegne kušnji da bude usamljeni vođa ili nadređeni šef koji dominira ljudima koji su mu povjereni (usp. 1 Pt 5,3); naprotiv, od njega se traži da služi vjeri svoje braće i sestara hodajući s njima: jer svi smo mi 'živo kamenje' (1 Pt 2,5), pozvani svojim krštenjem graditi dom Božji u bratskom zajedništvu, u skladu s Duhom Svetim i živeći zajedno u različitosti.“

Papa, kako sam kaže, dolazi svojoj braći i sestrama 'sa strahom i trepetom', pozivajući ih da zajedno s njim, Petrovim nasljednikom, krenu putem u nadi da će i oni jednog dana moći reći sa svetim Augustinom: "Tetigisti me - Dotaknuo si me i gorim za mirom u Tebi" ili mirom Tvojim (Ispovijesti, X, 27). Da, to je bitno i u našem životu. Dodir Duha Svetoga! Da nas on zapali za Božje djelo i kraljevstvo u svijetu. ■

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vademekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesta, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoj Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Međugorje – klasik ljubavi

Ususret godišnjicama velikih događaja koji su obilježili kolektivnu povijest ili pak povijest pojedinaca redovito se osvrćemo na izvore tih događaja i glavne protagoniste priče koja nas je toliko odredila. Ususret godišnjici Gospinih ukazanja u Međugorju redovito činimo isto. Naime, razmatrajući povijesne okolnosti ukazanja, kontest društva, Crkve i osoba vezanih uz one prve dane na Podbrdu i u Međugorju, prepoznajemo kako je nadnaravna *Prisutnost* upravljala začetcima velikog međugorskog pokreta u Crkvi. S druge strane, nakon više od četiri desetljeća, tu *Prisutnost* osjećamo jednako snažnom i djelatnom u životu onih koji se pokretu Kraljice Mira pridružuju danas, zahvaćeni onom istom milošću koja je odredila korake i mnogima prije njih.

Božji je to način djelovanja otpočetka. Bog uvijek djeluje stupnjevito i daje nam čuti, vidjeti i razumjeti onoliko koliko u tom trenutku možemo nositi. Ipak, Bog – jer je u sebi vječan i nepromjenjiv – nikada ne odustaje od one temeljne poruke, od onoga što nam je objavio po svome Sinu Isusu Kristu i što je po Duhu Božjemu objavio Crkvi. Istu onu Isusovu

poruku iz evanđelja i mi danas trebamo zaživjeti, njoj povjerovati i njoj se predati kao i oni koji su je imali priliku slušati iz usta Učitelja iz Nazareta. Tako i međugorska poruka, generalna i opća poruka Kraljice Mira, koja se kroz godine produbljuje i koja nam je progovarala *novinom*, u svojem bitnom izražaju ostaje nepromijenjena. Kraljica Mira tako nas i danas poziva na mir, obraćenje, promjenu života, vjernost Crkvi i povratak sakramentalnom životu. Kraljica Mira nas poziva da u zajedništvu Crkve otkrivamo svoj identitet ljubljene djece Božje, sinova i kćeri Božjih.

Poznati američki teolog David Tracy u jednoj od svojih studija bavi se temom religioznih, vjerskih klasika. On tako određuje standarde po kojima neko vjersko iskustvo postaje *klasik*. *Klasik*, kako ga razumije Tracy je jedinstveni događaj, iskustvo koje traje i koje nam otkriva *istinitost* koja je našoj svijesti nedostizna. Ta *istinitost* nas pak uvodi u misaono, ali i duhovno stanje u kojem preispitujemo sve druge tvrdnje dok se kao primatelji poruke ne uvjerimo u autentičnost *istinitosti* koju smo doživjeli. Međugorsko iskustvo vjere za Crkvu u našem vremenu postalo je kršćanski-katolički klasik našeg vremena. Potvrdila je to i Nota Kongregacije za nauk vjere kojom je porukama Kraljice Mira Crkva dala status *Nihil Obstat*. Ništa se u *istinitosti* međugorskih poruka tako ne protivi autentičnosti one temeljne kršćanske istinitosti objavljenje u Svetom pismu i tradiciji Crkve. Ono što se dotada nazivalo fenomenom Međugorja sada zato s pravom možemo zvati *međugorskim klasikom*.

Ono što je Kongregacija tada u ime Crkve izrekla brojni su vjernici, štovatelji Kraljice Mira i hodočasnici, već dugo vremena znali i osjećali. O godišnjici Gospinih ukazanja želim se zato sjetiti jednoga osobitog štovatelja, hodočasnika i promicatelja

fra
Antonio
Musa

njezinih poruka. Usred njezinog mjeseca svibnja, u franjevačkoj zajednici hrvatskih franjevaca u Chicagu, preminuo je fra Nenad Josip Galić, član Hercegovačke franjevačke provincije i Hrvatske franjevačke kustodije Svete Obitelji.

Fra Nenad je rođen u mjestu Ljubotići, župa Kočerin, samo tridesetak kilometara od Međugorja godine 1941. Kao mladić pridružio se Franjevačkom Redu i nakon svećeničkog ređenja poslan je na službu u Sjedinjene Američke Države godine 1967. Kroz duge godine vjerno je kao svećenik služio hrvatskim iseljenicima, ali i drugima kojima je bio poslan. Njegovo je svećeništvo na osobit način bilo obilježeno prisutnošću Kraljice Mira. Došavši u posjet svojoj rodnoj Hercegovini, susreo sa s međugorskim ukazanjima. Iskustvo Međugorja u njemu je s jedne strane izazvalo čuđenje, a s druge strane iskreno predanje. Vrlo brzo fra Nenad je postao jedan od najiskrenijih štovatelja i najpredanijih promicatelja njezinih poruka. Kao svećenik doveo je stotine hodočasnika u Međugorje, a gdje je god krenuo sa sobom je nosio poruke Kraljice Mira.

Zajedno smo u Chicagu živjeli jedno cijelo desetljeće. Fra Nenad je uvijek no-

sio kapu s likom Kraljice Mira. Na vidljiv je način svjedočio svoju predanost njezinoj misiji. Sjećam se mnogih susreta s ljudima koje je baš on odveo u Međugorje. Sjećam se i tolikih iskrenih svjedočanstava o spašenim životima, izlječenim brakovima, iskustvima vjere i predanijma Gospi. Oni koji su s njim jedan put otišli u Međugorje, željeli su ići opet. Mnoge je hodočasnike on tako Gospi doveo u više navrata.

Pamtim tako i jedan osobiti detalj. Fra Nenad bi, kamo god bi krenuo, sa sobom nosio medaljice s likom Kraljice Mira i one sličice na kojima bi pisala njezina poruka: „Kada biste znali koliko vas ljubim, plakali biste od radosti.“ Gotovo uvijek te bi sličice i medaljice dijelio svima koje bi susreo. Ponekad mi je znalo biti i neugodno jer sam bio svjestan da nisu svi kojima on to dijeli Gospini štovatelji, ili katolici uopće, ali reakcije ljudi su redovito bile pozitivne. Čitajući Gospine riječi, gotovo uvijek bi se osmijeh pojavio na njihovim licima i često bi od fra Nenada tražili da im dade još koju sličicu kako bi ih mogli ponijeti doma ili darovati nekome. Fra Nenad je vjerovao u poruke Kraljice Mira, živio ih je predano i druge je vodio tim putem. Prepoznao je i osjetio da je povratak sakramentalnom životu, obraćenje i mir, molitva krunice i predanje Gospi najsigurniji put i njezino krilo. Svojim je svećeničkim djelovanjem učio i podsjećao mnoge da su djeca Božja, sinovi i kćeri Boga koji tješi, koji se daruje i koji iznad svega ljubi.

Za Fra Nenada je iskustvo Međugorja odavno postalo *klasikom*. Bio je uvjeren u *istinitost* onoga što je po Međugorju doživio i predano je služio misiji Kraljice Mira. Znao je da poruka Međugorja ne donosi nekakav novi nauk, nego produbljuje i posuvremenjuje ono što smo po Crkvi primili od Krista. Ostavio nam je tako primjer kako živjeti kao predani radnici i misionari Kraljice Mira u svijetu koji tako žarko vapije upravo njezinu Prisutnost.

Dok se okupljamo u Međugorju i diljem Crkve o slavlju 44. godišnjice Gospinih ukazanja, ne zaboravimo da nam je biti ne samo primateljima, nego i promicateljima ove poruke koja ima toliko toga dobrog za ponuditi Crkvi i svijetu našega vremena. Kamo god krenuli, neka se po nama svijetom razlije poruka ljubavi koja je potekla s Podbrda prije toliko godina, poruka da smo ljubljena djeca Božja i djeca Gospina. Neke s naših lica i iz naših života sjaje njezine riječi: „Kada biste znali koliko vas ljubim, plakali biste od radosti!“

Za Fra Nenada je iskustvo Međugorja odavno postalo *klasikom*. Bio je uvjeren u *istinitost* onoga što je po Međugorju doživio i predano je služio misiji Kraljice Mira. Znao je da poruka Međugorja ne donosi nekakav novi nauk, nego produbljuje i posuvremenjuje ono što smo po Crkvi primili od Krista. Ostavio nam je tako primjer kako živjeti kao predani radnici i misionari Kraljice Mira u svijetu koji tako žarko vapije upravo njezinu Prisutnost.

36. MLADIFEST Međugorje 2025

Međugorje, 4. — 8. kolovoza 2025.
“Hajdemo u dom Gospodnji!”
(Ps 122,1)

Program

4. 8. 2025. PONEDJELJAK

18h Krunica
19h Otvaranje Mladifesta
Euharistija — klanjanje

5. 8. 2025. UTORAK

6h Molitva na Brdu ukazanja
9h Molitva, kateheza, svjedočanstva
12h Andeo Gospodnji, stanka
16h Svjedočanstva
18h Krunica
19h Euharistija — Procesija s Gospinim kipom, klanjanje

6. 8. 2025. SRIJEDA

9h Molitva, kateheza, svjedočanstva
12h Andeo Gospodnji, stanka
16h Svjedočanstva
18h Krunica
19h Euharistija — molitva pred križem

7. 8. 2025. ČETVRTAK

9h Molitva, kateheza, svjedočanstva
12h Andeo Gospodnji, stanka
16h Svjedočanstva
18h Krunica
19h Euharistija — klanjanje, poslanje

8. 8. 2025. PETAK

5h Misa na Križevcu, završetak Mladifesta “Hajdemo u dom Gospodnji!” (Ps 122,1)

NAPOMENE: Ponijeti sa sobom mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju, suncobran. Skupine koje će sudjelovati na Mladifestu neka ne planiraju druge programe. Za vrijeme trajanja susreta mladih (osim u nedjelju) ne će biti sv. misa za hodočasnike tijekom prijedodneva. Svi će hodočasnici dolaziti na sv. misu navečer, zajedno s mladima. Za cijelo vrijeme Mladifesta osiguran je simultani prijevod na hrvatski, english, italiano, deutsch, français, español, portugues, polski, slovensky sk, slovenski slo, magyar, român, ruski, češky, ukrainian, korean, arabic, chinese mandarine, chinese cantonese.

Nemoguća misija?

Foto: Arhiv ICMM

Paula Tomić

Evo nas pred vratima 44. godišnjice Gospinih ukazanja u Međugorju. Kada je sve počinjalo, sigurno nitko nije mogao sanjati da će ono što je počelo kao susret nebeske Majke sa šestero djece i njezin poziv na MIR između Boga i ljudi i čovjeka i čovjeka, trajati više od četiri desetljeća, postati jedna globalna 'škola ljubavi i života' koja spaja ljude na svim kontinentima, te danas, u danima koji najavljuju mogućnost trećeg svjetskog rata, sa svojom porukom biti aktualna kao nikad prije.

Svjedoci smo ubrzanog propadanja svega dobrog i prirodnog, dehumanizacije čovjeka, porasti nemira, nasilja i uništenja. Počela je završna bitka za gospodarenjem nad ljudskim životom koji se sada u najmodernijim laboratorijima može umjetno stvoriti i bez muškarca i žene, a također i oduzeti samo pritiskom na dugme. Umjetna inteligencija preuzima sve vidove života pod izlikom njegova olakšanja, a zapravo služi porobljavanju čovjeka koji postaje njezin rob, pasivni korisnik bez vlastite volje, slobode i izbora. Postali smo stvorenja koja su zaboravila tko im je Stvoritelj i da nam je cilj u sebi neprestano obnovljati Njegovu sliku, a ona je ljubav, zajedništvo i život. Umjesto toga, izabrali smo si novog boga, novog Baala kojem se klanjamo: moći i novcu koji na kraju samo siju smrt. U ovakvom svijetu koji ne nudi ništa osim crnila i beznađa, Gospa nas u zadnjoj poruci poziva da „budemo ljudi nade, mira i radosti, da bi svaki čovjek bio mirotvorac i ljubitelj života.“ Ovaj njezin poziv u današnjim okolnostima izgleda kao potpuno nemoguća misija!!!

Čitajući Gospine poruke ili čitajući Bibliju, rukopise svetaca ili svjedočanstva obraćenika, sve se na kraju svodi na ljubav. Ljubav je ključ postojanja, jer naš Bog je ljubav. Ono što jedino traje za vječnost je ljubav, ono što jedino ima smisao je ljubav i ono što jedino mijenja je ljubav. Ne bilo koja ljubav, nego ona Božanska, ona koju Grci nazivaju 'agape'. *Agape, ἀγάπη, agápē, označava univerzalnu, nesebičnu ljubav, u kršćanstvu prema strancima, prirodi ili Bogu. Riječ je o neograničenu suosjećanju s drugima, bilo članovima obitelji ili potpunim strancima. Ovakva se ljubav pojavljuje u kršćanstvu kao najveća ljubav koja nije prirodna ljudima, ali jest Bogu.*

Nije slučajno što smo uoči svetkovine Duhova u čitanjima imali ovaj evanđeoski ulomak: „Nakon doručka upita Isus Šimuna Petra: „Šimune Ivanov, **ljubiš** li me više nego ovi?“ Odgovori mu: „Da,

Gospodine, ti znaš da te **volim!**“ Kaže mu: „Pasi jaganjce moje!“ Upita ga po drugi put: „Šimune Ivanov, **ljubiš** li me?“ Odgovori mu: „Da, Gospodine, ti znaš da te **volim!**“ Kaže mu: „Pasi ovce moje!“ Upita ga treći put: „Šimune Ivanov, **voliš li me?**“ Ražalosti se Petar što ga upita treći put: „**Voliš li me?**“ pa mu odgovori: „Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te **volim.**“ Kaže mu Isus: „Pasi ovce moje!“ (Lv 21, 15-17)

Kada Isus nakon uskrsnuća pita Petra, ljubiš li me više nego drugi, Isus traži od Petra ovu 'agape' ljubav, ali Petar svjestan svoje slabosti, svoje griješnosti i straha, odgovara da ga samo voli, a ne ljubi, odnosno da on može Isusu dati samo ljubav koju Grci nazivaju 'filija'. *Filija, φιλία,*

Biti mirotvorac u današnjim okolnostima postaje moguće kad znaš i upoznaš da te Gospa ljubi i da je s tobom, i da je Isus, Božja djelotvorna ljubav, već tu, u tvom srcu svaki put kad ga s vjerom zazoveš. S Bogom nema nemogućeg i svaka nemoguća misija postaje moguća u vjeri, nadi i ljubavi.

philía, obuhvaća prijateljsku ljubav, ali onu najdublju. U kršćanstvu je to najviša ljubav izvan one koju pokazuje Bog. Podrazumijeva spremnost umrijeti za drugog. I nakon prva dva upita u kojima Isus od Petra traži agape, a Petar mu može dati samo filiju, Isus se spušta na Petrovu razinu i treći puta ga pita za filiju: (Petre, voliš li me?), a Petar, tužan, svjestan svoje granice odgovara: Gospodine ti sve znaš! I Isus mu ipak povjerava svoje stado jer je uvidio kako je Petar shvatio svoju grešku hvalisavosti kad je mislio kako je neustrašiv i kako će s Isusom u smrt do kraja, a pri prvoj ga je prozivci zatajio. Upravo ova spoznaja vlastite slabosti, nedostatnosti, nesavršenosti, potrebe Božje ljubavi i snage Duha – bila je uvjet da Petar postane stijena, poglavar Crkve.

I to je najveća poruka i nama danas. Isus ne traži snažne ni sposobne, nego osposobljava pozvane ako mu se odao. Ta što imamo, a da nismo primili

od Boga? Čime se sami možemo hvaliti, osim našim slabostima? Gospina škola ljubavi i života ne služi ničemu drugome nego da nas nauči tome kako da se ispraznimo od sebe, kako da se naučimo čistiti od grijeha, kako da prihvatimo svoje slabosti i kako da cijelo svoje pouzdanje, svoju snagu i svoje srce otvorimo Božjoj milosti po Duhu Svetom. Samo je milost po Duhu Svetom djelotvorna po nama i ona može stvarati uvjete mira. Zato Gospa tako snažno surađuje s Duhom Svetim i nas poziva na tu suradnju, jer bez Duha Svetoga, mi smo samo slabe glinene posude, naša je ljubav samo zemaljska ljubav poput 'erosa' i 'filije'. A samo Duh Sveti može u naša srca uliti onu pravu Božansku ljubav ('agape') koja sve liječi i sve nanovo stvara. (usp. „Molite, dječice, Duha Svetoga da vas ispuni snagom svoga Svetog Duha hrabrosti i predanja.“ (poruka 25. 5. 2025.)

Vrijeme je uvijek dar. Pa i onda kada izgleda loše. Jer u vremenu uvijek ima mogućnosti za izbor i odluku. Gospina škola je poput treninga za dušu, kako bi mogla u odlučujućim trenucima napraviti Božji izbor. Jer ovaj treći svjetski rat koji možda slijedi nije rat dobrih protiv loših ili obrnuto, u njemu samo čovjek sam bira hoće li postati sijač smrti ili sijač života. Rat je to u kojem tko god pobijedi, bit će samo marioneta viših sila koje žele svijet bez Boga i bez ljubavi. Rat je to koji se odigrava razornim oružjem izvana koje sije smrt i uništenje, ali je to još više rat u dušama koje će se opredijeliti za stranu smrti ili za stranu života, za mržnju ili za ljubav, za osvetu ili za praštanje, za pohlepu ili za žrtvu. Ovo je rat u kojem će za svu Gospinu djecu biti najvažnije čvrsto stajati na Božjoj strani, a to je strana svetosti.

I jest, biti svet danas, biti Božji i Gospin danas, jest nemoguća misija, ali postaje moguća kad spoznaš i upoznaš koliko nam je milost darovao Otac da se djeca Božja zovemo i jesmo, da nam je dao svoj Duha i da nam ni vlas s glave ne može pasti bez Njegova znanja. Biti mirotvorac u današnjim okolnostima postaje moguće kad znaš i upoznaš da te Gospa ljubi i da je s tobom, i da je Isus, Božja djelotvorna ljubav, već tu, u tvom srcu svaki put kad ga s vjerom zazoveš. S Bogom nema nemogućeg i svaka nemoguća misija postaje moguća u vjeri, nadi i ljubavi. Zato, na ovu 44. godišnjicu Gospinih ukazanja, još jednom svjesno i odlučno, uhvati Gospu za ruku i kreni naprijed u miru i bez straha, jer Ona kao i na početku ukazanja, ponovno svima nama govori: „Ne bojte se, anđeli moji!“ ■

Kako do bolje ispovijedi?

Zaboravljena ispovjedna praksa jedan je od najočitijih znakova krize vjere u zapadnoj Europi. U starijim crkvama po nekoć kršćanskih zemalja lako je uočiti brojne ispovjedaonice, ali one stoje neiskorištene, dok ih u crkvama građenim u novije vrijeme više i nema. Nisu ljudi u tim dijelovima Crkve odjednom postali bezgrješni pa im ne treba ispovijed, već je u posljednje vrijeme taj sakrament polagano nestao iz života velikog broja vjernika, za što mnogi okrivljuju biskupe i svećenike koji su to dopustili. Hodočasnici iz tih zemalja posebno su zahvalni što u Međugorju nalaze ono što u svojoj zavičajnoj Crkvi nemaju. Kako god je teško naći svećenike raspoložive za ispovijedanje hodočasnika, još je osjetljivije pitanje kako se ti hodočasnici ispovijedaju. Jesu li te ispovijedi uvijek praćene pravom pripravom, iskrenim pokajanjem i spremnošću na mijenjanje vlastitog života snagom sakramentalne milosti ili su možda samo plod naučenog običaja ili nekakva obzira prema drugima, u smislu „ispovijedaju se drugi, pa moram i ja“.

fra Ivan
Dugandžić

Zanimljivo je da Gospa u svojim porukama vrlo rijetko izravno govori o ispovijedi, ali je zato jasno povezuje s obraćenjem što je jedna od najčešćih tema u njezinim porukama. Tako primjerice, pozivajući na pripravu za Božić, kaže: „Draga djeco! Danas vas pozivam da se pripremite za Isusov dolazak. Na poseban način pripremite svoja srca. Neka vam sveta ispovijed bude prvi čin obraćenja, a onda, draga djeco, odlučite se za svetost. Neka vaše obraćenje i odluka za svetošću počne danas, a ne sutra“ (25.11.1998.). Dakle, ispovijed nije izoliran čin kršćanske pobožnosti, već samo još jedna nova postaja na putu trajnog obraćenja.

U jednoj od prvih poruka upućenih međugorskoj župi, koju je Gospa izabrala da je učini oazom mira za sve koji dođu, ona naglašava kako je potrebno da se župa obraća da bi se mogli obraćati

hodočasnici koji ovu župu posjete. Evo te poruke: „Draga djeco, obraćajte se vi u župi. To je moja druga želja. Tako će se moći obraćati oni koji budu ovamo dolazili“ (8.3.1984.). Vrlo je važno i podsjećanje da obraćenje nije samo plod čovjekova nastojanja da promijeni svoj život, već ponajprije „dar koji morate izmoliti za svojeg bližnjega“ (23.1.1986.). A da bi župa mogla odgovoriti poslanju koje joj je Gospa namijenila, jamči joj svoju pomoć kad kaže „zagovaram vas pred Bogom da vam dadne dar obraćenja srca“ (25.12.1989.).

Ovdje treba posebno skrenuti pozornost na trajni glagolski oblik. Gospa ne kaže „obratite se“ nego „obraćajte se“, što znači da obraćenje ne može biti stvarnost jednog trenutka već dugi proces mijenjanja srca koji traje čitav život. A ispovijed je uvijek „prvi čin obraćenja“, koji prati odluka za svetost. Zato Gospa često govori o „putu obraćenja“, čime se

slikovito izražava da je to dug proces mijenjanja čovjekova srca snagom milosti. U jednoj poruci Gospa otkriva da je upravo to razlog i njezina tako dugog boravka u ovoj župi kad kaže: „Moja je nazočnost ovdje zbog toga da vas povedem novim putem, putem spasenja. Zato vas iz dana u dan zovem na obraćenje. Jer, ako ne molite, ne možete reći da se obraćate“ (25.6.1992.).

Što to znači konkretno za naše ispovijedi? Ispovijed sama po sebi nikoga ne čini boljim, ako je to samo nekakva uobičajena praksa vezana uz veće svetkovine, ako se poslije ispovijedi ništa ne mijenja u našem životu. Ponajprije, treba biti Bogu iskreno zahvalan što mi u svome neizmjernom milosrđu nezasluzeno oprašta grijeha i u duhu te zahvalnosti početi redovito moliti, pohađati svetu misu, čitati riječ Božju, postiti i svjesno se čuvati grijeha i bliže grješne prigode. To znači opredijeliti se za svetost i započeti put obraćenja.

Da to ne može biti stvar jednog trenutka, otkrivaju nam brojne Gospine poruke koje opetovano govore o „putu obraćenja“. Na tom putu nismo sami, jer nas Gospa na njemu prati, a on rađa mirom i radošću i čini nas radosnim svjedocima za druge. U tom smislu znakovita je sljedeća poruka: „Draga djeco! Danas vas sve želim oviti svojim plaštem i povesti sve prema putu obraćenja. Molim vas dajte Gospodinu svu svoju prošlost,

sve zlo koje se nataložilo u vašim srcima. Želim da svatko od vas bude sretan, a s grijehom to ne može nitko biti. Zato, draga djeco, molite i u molitvi ćete spoznati novi put radosti. Radost će se očitovati u vašim srcima i tako ćete biti radosni svjedoci onog što od vas svakog želimo ja i moj Sin. Ja vas blagoslivljam“ (25.2.1987.).

Budući da čovjek po svojoj slabosti narađi naginje mlakosti i osrednjosti i da lako zaboravlja trenutke snažnog djelovanja milosti, Gospa od vremena do vremena ozbiljnijim riječima upozorava kako je važno uvijek iznova obnavljati svoje opredjeljenje za put obraćenja i svetosti, kao primjerice: „Došla sam k vama da vam pomognem i zato vas zovem da mijenjate život, jer ste pošli jednim putem, putem propasti. Kad sam vam govorila: Obratite se, molite, postite, mirite se, vi ste ove poruke uzeli površno. Bili ste počeli po njima živjeti, pa ste ih ostavili, jer vam je bilo teško... Zato, evo što vam kažem: Sotona se pigrava s vama i s vašim dušama. A ja vam ne mogu pomoći, jer ste daleko od mog srca“ (25.3.1992.).

Osam godina poslije toga došao je novi snažan poziv na obraćenje, praćen i velikim obećanjem, ako bude prihvaćen: „Draga djeco! Pozivam vas i danas na obraćenje. Previše se brinete za materijalne stvari, a malo za duhovne. Otvorite svoja srca i iznova više radite na osobnom obraćenju. Odlučite svaki dan

posvetiti vrijeme Bogu i moliti sve dok vam molitva ne postane radosni susret s Bogom“ (25.4.2000.). U tome vrlo važnu ulogu igra ispovijed, ali samo ako je dobro pripremljena, ako je čin žive vjere i duboke poniznosti, ako je praćena iskrenom odlukom da snagom ispovjedne milosti nastavimo borbu protiv grijeha. U tom smislu ne smije biti ideal što češća ispovijed, poslije koje se ustvari ništa ne mijenja, već što temeljitija ispovijed koja obvezuje, da od ozbiljnog sakramenta Božjeg milosrđa nikad ne učinimo jeftinu milost.

Problem nepotrebnih i neučinkovitih ispovijedi

Na samom kraju treba se osvrnuti i na mnogobrojne posve nepotrebne ispovijedi koje svakom ispovjedniku predstavljaju ozbiljan problem, jer on je dužan, ne samo slušati priznanje grijeha i od njih odriješiti, već i čuvati ozbiljnost i dostojanstvo sakramenta ispovijedi. Kao ispovjednici često smo suočeni s osjetljivim pitanjem, zašto neka osoba ima potrebu nakon samo dva ili tri dana ponovno ići na ispovijed, a nema nikakva ozbiljnijeg grijeha. To pitanje je jako delikatno jer teško je proniknuti u nečiju savjest i shvatiti razloge iz kojih to čini. Zato će ovo razmišljanje biti načelno u smislu izlaganja zdrave kršćanske teologije i duhovnosti, bez ikakva pritiska na bilo čiju savjest.

Ponajprije, takve osobe ne shvaćaju ozbiljno zašto svaka euharistija započinje priznanjem grijeha i kajanjem za njih. To je zato što je Crkva svjesna da je svaki sudionik euharistijskog slavlja pred Bogom griješnik, počev od svećenika na oltaru pa do zadnjeg vjernika u Crkvi. Dakle, po logici takvih vjernika, svi bi se prije mise morali ispovjediti, a ipak to ne činimo. Zašto? Zato što nas Crkva uči da nam Bog u tom pokajničkom činu kojim započinje sveta misa oprašta svakodnevne grijeha koji su posljedica naše slabosti, a nisu učinjeni iz nevjere ili zloće. Samo smrtni grijesi predstavljaju zaprijetu da vjernik može na pravi način sudjelovati u euharistijskom slavlju i pristupiti svetoj pričesti. Oni traže ispovijed kao nezaobilazan uvjet ponovnog izmirenja s Bogom i s bližnjim.

To neznanje zasigurno je jedan od razloga zašto je nekima svako malo potrebna ispovijed. No time nismo sve rekli. Čini se da postoje dvije u biti suprotne vrste takvih vjernika. Jednu čine oni čija je duhovnost snažno obilježena nesigurnošću, pa i pravim strahom pred Bogom. A to je posljedica nepoznavanja Evanđelja kao Radosne vijesti spasenja, pri čemu je najvažnije ono što je Bog za njih već učinio, da ih je Kristovom žrtvom spasio od vječne propasti, a to mora biti izvor radosti, a ne straha.

Završavajući svoj oprostajni govor od učenika, Isus kaže: „Ovo vam rekoh, da radost moja bude u vama te da radost vaša bude potpuna“ (Iv 15,11). A sv. Pavao, dajući svojoj zajednici u Filipima upute kako će živjeti, zanosno ih poziva: „Radujte se uvijek u Gospodinu! Da ponovim: Radujte se! Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima! Gospodin je blizu.“ (Fil 4,4-5) To nije radost kojoj su izvor plitki ljudski doživljaji, već sam Gospodin, a ona rađa blagošću, dobrotom i ljubavlju, što je moguće prepoznati na licu svakog kršćanina kojemu je Evanđelje dotaklo i oplemenilo srce. Budući da je Bog sama ljubav (1Iv 4,8), u predaji starih crkvenih otaca ostala je sačuvana tvrdnja kako je kršćanska radost sestra ljubavi.

Drugoj vrsti pripadaju oni koji u gornomilanju molitava i u čestoj ispovijedi traže nadomjestak za ono što su morali učiniti, a nisu. Možda već godinama žive u sukobu s najbližim članovima vlastite obitelji, sa svojim bračnim drugom, vlastitom djecom i ostalom rodbinom. Oni su uvjereni u svoju pravednost, smatraju sebe žrtvom, a sve druge progoniteljima. Njima je upućena Isusova riječ: „Ako doneseš dar svoj na žrtvenik i tu se sjetiš da ti brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar tu pred žrtvenikom, hajde i najprije se izmiri s bratom, pa onda dođi i prinesi svoj dar“ (Mt 5,23-24). Dakle, prvo je potrebno poniziti se i pitati oprostjenje od onih za koje pogriješno mislimo da su me uvrijedili, a ja njih nisam. Tek tada će ispovijed biti ponizan čin pomirenja s Bogom i sa samim sobom i postat će izvorom radosti koju ću moći dijeliti s drugima. S razlogom je znameniti kršćanski mislilac Blaise Pascal ustvrdio da je „čovjek rođen za radost“. Za radošću teže i oni koji je pogriješno traže u razuzdanim zabavama koje uvijek ostavljaju okus bljutavosti i praznine. Kršćanin kojemu je ispovijed čin vjere i poniznosti pred Bogom, bit će ispunjen radošću kojoj je Bog izvor i tu radost će širiti među ljudima s kojima dijeli svakodnevnicu života. ■

Foto: Arhiv ICMM

Priroda i otvaranje

„Pozivam vas na otvorenost Bogu. Vidite, dječice, kako se priroda otvara i daje život i plod, tako i ja vas pozivam na život s Bogom i potpuno predanje njemu.“ (25. 5. 1989.)

fra
Marinko
Šakota

„Pozivam vas na otvorenost Bogu.“ Zašto? Zar otvorenost Bogu nije uključena u pozivu na molitvu? Zar nije isto: Molim, tj. otvaram se Bogu?

Ne mora značiti. Isus nam to jasno kaže u nekoliko situacija. Navodeći primjer farizeja koji moli u Hramu, Isus kaže da čovjek može moliti i postiti a ne biti otvoren Bogu. Oholost mu je zatvorila srce. A kad se srce zatvori, ono blokira ili iskrivljuje razumsko razmišljanje. Takvome se oči zatvore kad su on i njegove slabosti u pitanju, a širom se otvore za grijehe drugih. Nadalje, onaj koji prinosi žrtvu u Hramu, ako je u svadi s bratom, treba ostaviti dar pred žrtvenikom, izmiriti se s bratom i tek nakon toga vratiti se i prinijeti

dar. Iz toga spoznajemo da i u molitvu možemo donijeti zatvoreno srce prema čovjeku. Ako je srce zatvoreno za čovjeka, Božja ljubav ne može djelovati preko njega. Ne može, jer su vrata srca zatvorena. Isto tako, Isus nam kaže

kako se može dogoditi da u molitvi Boga častimo samo usnama i riječima, a srce nam bude daleko od Njega.

Kao primjer otvaranja Gospa pred nas stavlja prirodu: „Vidite, dječice, kako se priroda otvara i daje život i plod“. Najpri-

Kad je čovjek otvoren, spreman je čuti novo i drukčije. Otvoren je novome, jer ga zanima ono što je dobro i istinito. Uzmimo kao primjer Isusov poziv na obraćenje. Otvoren čovjek ga čuje, preispituje se i trudi biti bolji. No oholost i sljepoća mogu nas zatvoriti da taj najvažniji poziv uopće ne čujemo ili da pomislimo kako nije nama upućen.

je pitanje: Vidimo li da se priroda otvara? Isus želi da gledamo: „Pogledajte ptice... ljljane...“ Gledamo li, vidimo li pored otvorenih očiju? Jesmo li svjesni otvaranja prirode? Ili nam je priroda toliko postala „prirodna“ da pored nje prolazimo slijepi i gluhi, bez ijedne naučene lekcije?

U naravi prirode je da se otvara. Ako su uvjeti ispunjeni ona ne može ne otvarati se. Tako, u proljeće, kad je Zemlja bliže suncu, kad se poveća toplina, posvuda se rađa život: Pupoljak se budi iz stabla, cvijet niče iz zemlje, sve raste, cvjeta i donosi plodove. Priroda je otvorena, a plodovi te otvorenosti su novi život koji se javlja posvuda i pretvorba stvarnosti. Priroda dopušta novi život i promjenu, jer je otvorena.

Živimo li s Bogom, u Božjoj blizini, započinjući i završavajući dan molitvom srcem, slavimo li euharistiju, klanjamo li se Isusu i molimo pred križem, izlažemo se „suncu“, Božjoj ljubavi koja nas grije i topi led u nama. Srce mekša i postaje plodno tlo, gdje rastu vjera, predanje, ljubav i gdje se po uzoru na prirodu koja „daje život i plod“ rađaju plodovi kao što su mir, radost, zajedništvo, praštanje, pomirenje...

A čovjek? Je li čovjek po naravi otvoren? Ili se može zatvoriti i kad su ispunjeni svi uvjeti za dobar život?

Od fra Slavka Barbarića učimo: »Iz iskustva znamo da nas životne situacije, i one dobre i one teške i loše, mogu zatvarati i potpuno zatvoriti pred Bogom. Kad sve ide dobro, kad uspijemo u životu, kad smo zdravi i mladi, može nas samodopadnost i oholost te lažno uvjerenje da smo mi isključivo zaslužni za dobro, potpuno zatvoriti pred Bogom. Tako stvara čovjek u sebi prave prepreke suradnji s Bogom i ostaje sam i osamljen. Isto tako, kad stvari ne idu dobro, kad bolest pokuca na životna vrata, kad dođu problemi, čovjek se može u svojoj gorčini i nepovjerenju zatvoriti pred Bogom, te opet stvoriti zidove razdvajanja između sebe i Boga stvoritelja.«

Kad je čovjek otvoren, spreman je čuti novo i drukčije. Otvoren je novome, jer ga zanima ono što je dobro i istinito. Uzmimo kao primjer Isusov poziv na obraćenje. Otvoren čovjek ga čuje, preispituje se i trudi biti bolji. No oholost i sljepoća mogu nas zatvoriti da taj najvažniji poziv uopće ne čujemo ili da pomislimo kako nije nama upućen.

Gospa nam u poruci ukazuje na dva znaka otvorena čovjeka: Živi s Bogom i potpuno mu se predaje.

Otvoren čovjek ne živi sam, oslonjen samo na svoje snage, samo na svoj razum i spoznaje već živi s Bogom osluškujući što mu Bog govori u molitvi, euharistiji, ispovijedi, preko prirode, iz životnih situacija, kako dobrih tako i loših. Otvoren čovjek svoj život potpuno predaje Bogu. Takav zna za svoje sposobnosti i služi se njima, ali u isto vrijeme zna da je sve u Božjim rukama. Zato je zahvalan Bogu i u molitvi se stalno Bogu predaje: „Ništa nije moje. Sve je od Tebe. Ti me vodi i preko mene djeluj.“

Biblija je za otvorena čovjeka našla predivnu sliku: „Blagoslovljen čovjek koji se uzda u Gospodina i kome je Gos-

podin uzdanje. Nalik je stablu zasađenu uz vodu što korijenje pušta k potoku: ne mora se ničeg bojati kad dođe žega, na njemu uvijek zelenilo ostaje. U sušnoj godini brigu ne brine, ne prestaje donositi plod.« (Jr 17, 7-8)

Kao Biblija tako se i Gospa služi slikom iz prirode: «Danas vam želim reći da svoja srca otvorite Bogu kao cvjetovi u proljeće, koji tako žude za suncem.» (31. 1. 1985.) Gospa želi da i mi ljudi činimo isto kao i priroda: da živimo s Bogom i da se Njemu potpuno predamo. Živimo li s Bogom, u Božjoj blizini, započinjući i završavajući dan molitvom srcem, slavimo li euharistiju, klanjamo li se Isusu i molimo pred križem, izlažemo se „suncu“, Božjoj ljubavi koja nas grije i topi led u nama. Srce mekša i postaje plodno tlo, gdje rastu vjera, predanje, ljubav i gdje se po uzoru na prirodu koja „daje život i plod“ rađaju plodovi kao što su mir, radost, zajedništvo, praštanje, pomirenje...

Gospa nas tako uči mudrosti življenja. Život koji donosi blagoslov je život oslonjen na Boga, a život koji donosi prokletstvo je život koji se oslanja samo na sebe ili na ljude. Čovjek oslonjen na Boga sve čini s Bogom. Ne sam, samo svojim snagama i razumom nego traži pomoć i snagu od Boga. On ima svoje planove, ali nikad ne ostaje samo kod svojih planova za život nego uvijek osluškuje Boga, Božju riječ, što bi i kako bi Bog htio.

No što ako se takav čovjek oslanja na Boga, a ne bude kako je on planirao? Može se ljutiti na Boga pa će se razočarati. No ako sve planira s Bogom, onda ne mora biti kako je planirao, ali će opet sve biti dobro. Ako ne ide sve kao je on htio, takav i dalje osluškuje Boga, što Bog želi. I uvijek na koncu bude dobro.

Zato je važno moliti: *Bože moj, ja želim..., ali sve s tobom. Bez tebe ništa!* Takav se približio Isusovu načinu molitve u Maslinskom vrtu: „Oče, otkloni ovaj kalež od mene, ali neka ne bude moja nego tvoja volja.“ ■

Hodočasnici iz Čilea i Argentine

U Međugorju je na trodnevnom hodočašću, od 25. do 27. 5. 2025., grupa od 31 hodočasnika iz Južne Amerike. Pola hodočasnika je iz Čilea, a druga polovica je iz Argentine. O njihovom hodočašću koje je započelo 10. 5. organizacijski vodi brigu agencija 'Travel Express' koja već 25 godina organizira hodočašća diljem svijeta. Prvo mjesto koje su posjetili bilo je Fatima, zatim Madrid, Barcelona, Saragosa, Santiago de Compostela, Lurd, Ars, Monseratto, Asiz, Loreto, Rim i zatim let za Zageb i sada Međugorje. Nakon Međugorja se vraćaju svojim kućama. Iako su tek od nedjeljnog jutra, 25. 5. u Međugorju, već osjećaju jedan poseban mir. Kažu da su najviše i krenuli na ovo hodočašće iz znatiželje, kako bi provjerili je li istina sve ono što se govori o Gospinim ukazanjima i milosti koja se osjeća u Međugorju. I doista, već uživaju u posebnom miru i ljepoti krajolika. U pratnji imaju dva svećenika, jednog iz Čilea i jednog iz Argentine, tako da uz razgledavanje različitih mjesta, za koja kažu da su svako posebno na svoj način, imaju svoje svakodnevne mise i molitve pa doista osjećaju kako im sve što vide i upoznaju služi za duhovnu izgradnju.

Završeno 16. hodočašće obitelji Kraljici Mira u Međugorje

I ovo hodočašće, 16. hodočašće obitelji Kraljici mira u Međugorje, sad kad se dojmovi sliježu, ubraja se među ona hodočašća u kojima su se izmjenjivale i suze i smijeh, gdje se mogla osjetiti Božja blizina i Gospina prisutnost.

Oko 1300 sudionika, roditelja i djece, stiglo je sa 29 autobusa i više osobnih automobila u četvrtak 29. svibnja 2025. poslijepodne, u Međugorje. Toga dana u programu je bilo sudjelovanje na večernjem molitvenom programu u župi.

U petak, 30. svibnja, program je započeo s misom koju je slavio fra Jure Barišić, stavljajući naglasak da ne tugujemo za onim što nemamo već da budemo sretni s onim što posjedujemo. Iza mise, svjedočanstvo je imao poljski svećenik sa službom u Međugorju u kući za poljske hodočasnike, pater Slavomir, koji je odrastao u obitelji sa sedamnaestero braće i sestara. Na svjedočanstvo je donio štapiće različite dužine za koje se većina pitala "što će mu to?" Kasnije, kroz priču, p. Slavomir je objasnio da je na taj način njegova majka kupovala obuću za svoju djecu jer je duljina štapića, bila duljina njihovih stopala...

Potom su svjedočanstvo imali braćni par Josip i Vesna Pleško koji su pričali o svom obraćenju u Međugorju, začimivši cijelo svjedočanstvo prigodnim i odmjerenim humorom. Svjedočanstva su završila katehezom fra Danka Perutine. Pričao je fra Danko o glavnim Gospinim porukama i o važnosti obitelji.

U petak poslijepodne u programu je bila molitva na Križevcu. Do sada, na nijednom Hodočašću obitelji nije bilo toliko sudionika na pobožnosti križnog puta, bila je to nepregledna kolona roditelja i djece. Križni put vodili su voditelji autobusa koji su i ove godine svu organizaciju hodočašća odradili besprijekorno. Sve redom

muževi i žene koji ne samo da volontiraju na hodočašću i daruju svoje vrijeme i život već su ujedno i donatori hodočašća kako bi se platili svi troškovi.

U subotu 31. svibnja, program je započeo u 14 sati u dvorani Ivana Pavla II., s predstavom Frame Čitluk čija je tema bila Božje stvaranje Adama i Eve. Vrlo lijepa predstava za koju je bilo šteta da nije trajala duže!

Nakon predstave bilo je svjedočanstvo Marija i Kristine Duvnjak koji su se zaručili prije dvadeset godina u Međugorju, i sad posvjedočili o prisutnosti molitve i krunice u njihovu obiteljskom životu, i zahvalu za njihovo dvoje djece Anu i Evu. Iza njih svoje svjedočanstvo dali su Luka i Silvija Glas, koji se na prošlom Hodočašću obitelji nisu još ni poznavali, a na ovom su svjedočili kao nedavno vjenčani par. Zanimljivo je bilo kad je Silvija pročitala nakanu koju je prije tri godine napisala po povratku sa Hodočašća obitelji, tekst ide otprilike ovako „Molim te, Gospo, da mi pošalješ supruga s kojim ću o tome moći posvjedočiti na Hodočašću obitelji“, i bez ikakvog znanja „zemaljskih organizatora“ o toj molbi, upravo se to ove godine i dogodilo. Na kraju, bila je kateheza fra Jure Barišića na temu obitelji, u kojoj je otvorio svima oči koliko je obitelj sveta!

U nedjelju, 1. lipnja, nakon jutarnje svete mise bila je molitva na Brdu ukazanja, a već tradicionalno, po silasku s Brda, djeca su imala besplatnu kuglu sladoleda od Gospe!

„Možda jedno od najdirljivijih svjedočanstava bilo je na Brdu ukazanja kad mi je prišao jedan hodočasnik i rekao kako je u autobusu u Zagrebu ušao kao ateist na nagovor supruge i punice sa željom da im pokaže kako je sva ta vjera bezveze, a sada u drhtaju i kroz suze rekao je da vjeruje!“ – posvjedočio je Robert Rukavina, glavni organizator hodočašća obitelji, te nadodao: „I za kraj želio bih samo zahvaliti prije svega voditeljima autobusa na požrtvovnoj ljubavi i sebedarju, vlasnicima pansiona na smještaju, ljubaznim vozačima autobusa, svim govornicima na susretu, župniku fra Zvonimiru na prihvatu, djelatnicima ICMM-a na besprijekornom odradenom poslu oko tehničkih stvari, pjevačima i sviračima koji su pratili hodočašće obitelji i Gospi što se nije umorila dijeliti milosti kojih je na ovom hodočašću bilo neizmerno puno!“

Sljedeće, 17. hodočašće obitelji održat će se od 4. do 7. lipnja 2026. godine! ■

Janet iz Trinidada i Tobaga: Samo vas Isus ne će iznevjeriti

U Međugorju je prošlog vikenda boravila grupa od 30 hodočasnika iz Trinidada i Tobaga, države u južnom dijelu Karipskog mora, uz obalu Venezuele koja se sastoji od ova dva otoka. Na silasku s Brda ukazanja novinarima *Maria Vision* svoje iskustvo Međugorja ispričala je Janet:

„Ovdje sam sa svojom zajednicom „Živa voda“, oko 30-tak nas je na hodočašću. Ja sam u Međugorju po prvi put, dok su neki iz grupe već bili ovdje. O doživljaju Međugorja teško je reći nešto univerzalno, jer svatko ovdje ima neko svoje vlastito iskustvo, doživljaj. Ovdje se Gospa ukazala, onako kako se ukazuje već više od 2000 godina, nakon „čuda u Kani“ kad je rekla Isusu: „Vina nemaju!“ I mislim da nam jednako želi reći da se naše posude trebaju ispuniti 'novim vinom', a to je Isus Krist. Ona nas nastavlja voditi prema spasenju i upućuje nas na svog sina Isusa. Pomaže nam zadržati našu vjeru i naš fokus na Boga, na Isusa Krista. Od utrobe do groba, Ona je s nama i pokazuje nam kako nema drugog puta k Ocu osim s Isusom po Mariji. Današnji izazovi svijeta, moda, blještavilo, ništa ne vodi do Isusa. Zato je moja poruka mladim ljudima: Isus i Majka Marija vas ne će iznevjeriti!“ ■

Mario Kordić

Ljetni raspored molitvenog programa u Međugorju

Od iduće nedjelje (1. lipnja) mijenja se satnica večernjeg molitvenog programa. Ljetni molitveni program bit će od 1. lipnja do 31. kolovoza. Krunica će počinjati u 18 sati, a sveta misa u 19 sati. Križni put na Križevcu petkom i molitva krunice na Podbrdu nedjeljom bit će u 16 sati. Kroz ova tri mjeseca mijenja se i večernji molitveni program subotom. Subotom nakon večernje mise slijedi molitva za zdravlje duše i tijela te slavna otajstva krunice, a od 22 do 23 sata klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Utorkom i četvrtkom klanjanje je nakon svete mise.

U nedjelju u Međugorju počinje devetnica Kraljici mira za 44. obljetnicu Gospinih ukazanja

U srijedu, 25. lipnja župa Međugorje svečano će proslaviti 44. obljetnicu Gospinih ukazanja. I ove godine župljani i hodočasnici će se za ovu obljetnicu pripremati kroz devet dana molitvom krunice na Brdu ukazanja, te sudjelovanjem u večernjem molitveno – liturgijskom programu.

„U iduću nedjelju 15. lipnja je svetkovina Presvetog Trojstva. U župnoj crkvi svetog Jakova u Međugorju mise su u 7, 8, 11 i 19 sati, a taj dan započinje i devetnica Kraljici Mira. Svaki dan u 16 sati kroz ovih devet dana molit će se krunica na Podbrdu. U ponedjeljak 16. lipnja započinje devetnica Kraljici Mira na večernjem molitvenom programu“, objavljeno je iz međugorskog Župnog ureda uz napomenu kako i ove godine župljani predmole krunicu prije večernje mise. Prvog dana devetnice u ponedjeljak 16. lipnja krunicu predmole župljani iz Miletine, dan kasnije župljani iz Vionice, a trećeg dana župljani iz Šurmanaca. Četvrtog dana devetnice u četvrtak, 19. lipnja krunicu predmole članovi Franjevačkog svjetovnog reda iz Međugorja, dok će u petak krunicu predmoliti župljani iz Bijakovića, a u subotu župljani iz Međugorja. U nedjelju krunicu predmole članovi Majčina sela. U ponedjeljak, 23 lipnja predzadnjeg dana devetnice Kraljici Mira krunicu će predmoliti međugorski framaši, a posljednjeg dana devetnice, na uoćnicu Gospinih ukazanja u Međugorju krunicu će na vanjskom oltaru crkve svetog Jakova predvoditi članovi humanitarne udruge 'Marijine ruke' iz Međugorja. ■

Statistike za svibanj

Broj podijeljenih sv. pričesti: 225 000.
Broj svećenika koncelebriranih: 4910 (158 dnevno).

„Budite kao svjetlila u svijetu“ (Fil 2,16)

11. hodočašće za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama upriličeno je od 23. do 25. svibnja 2025. u Međugorju. Ovo hodočašće i duhovna obnova, ali i prilika za susrete i druženja okupilo je oko šestotinjak sudionika iz raznih krajeva Hrvatske i BiH. Osim duhovne okrijepe, hodočašće je bilo prilika da se ukaže važnost prepoznavanja osoba s invaliditetom kao ravnopravnih članova Crkve i društva, naglašavajući da invaliditet nije uvijek vidljiv te da se često radi o nevidljivim preprekama koje sprječavaju punu uključenost u zajednicu. Podsjetimo kako je Hodočašća za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, njihove prijatelje i volontere u Međugorje započela prvi put 1998. godine s. Rastislava Ralbovski iz Đakova. Zadnje dvije godine nakon pandemije 2023., 2024. te ove 2025. godine susretima koordinira Paula Tomić, a točke programa pokrivaju različite udruge i zajednice koje u programu sudjeluju.

Program hodočašća

Dani prije samog susreta bili su prekriveni tmurnim i tmastim oblacima iz kojih je svakoga časa prijetio prolom oblaka, a bile su takve i kušnje svih sudionika hodočašća. Baš kao i uvijek, velike napasti prije nekog događaja nagovještaju kako Bog za taj događaj sprema velike milosti. I doista je bilo tako: Već u petak 23. svibnja na večernjem molitvenom programu u međugorskoj župnoj crkvi, kada je sunce razbilo oblake i ukazalo se potpuno plavo nebo, bilo je jasno kako je Svjetlo opet pobijedilo tamu. Svetu misu predslavio je župni kapelan fra Ivan Hrkać koji je toпло pozdravio sve prisutne hodočasnike,

a posebno sudionike ovog hodočašća, ističući kako su oni svojim životima upravo oni koji 'žive evanđelje', oni koji svijetle. Na žalost, u današnjem svijetu punom buke sebičnosti, životi obitelji koje imaju osobe s invaliditetom ili djecu s teškoćama najčešće ostaju nevidljivi. Ipak, ni Svjetlost se ne čuje, ali svijetli, i to je ohrabrenje koje Majka Kraljica Mira pruža svima nama, da će jednom i ove naše sada nevidljive svjetlosti, u Vječnosti zasjati punim sjajem.

U subotu, 24. svibnja, program hodočašća je započeo zajedničkom molitvom krunice kod Gospina kipa na Brdu ukazanja, a za one koji se nisu penjali na Brdo ili su se s njega vratili mo-

litva krunice je bila kod Plavog križa. Od 7 sati ujutro, mladići iz Cenacola i volonteri neumorno su nosili do Gospina kipa nepokretne i slabopokretne osobe. Kao i uvijek, to je bilo posebno blagoslovljeno vrijeme, u kojem su oni nošeni osjećali ljubav i žrtvu onih koji ih nose, težinu života koji se napokon isplati ako ga se provede ljubeći, a oni koji su nosili iskusili su snagu blagoslova, zahvalnosti nad Božjim milosrdem koji je njihov grijeh preobrazio u mogućnost služenja drugima.

Subotnje popodne obilježio je zajednički susret svih sudionika u dvorani Ivana Pavla II. kojima se obratio fra Jozo Grbeš, provincijal Herce-

goračke franjevačke provincije. I on ih je ohrabrio upućujući ih da se utječu Gospi, Majci koja ih najbolje razumije jer je i sama bila svjedok patnje vlastitoga Sina. Uz pjesmu i radost uslijedilo je predstavljanje sudionika te zajedničko druženje uz zakusku koje su pripremile brižne mame iz Čitluka, Međugorja i Čapljine.

U nedjelju jutro program se odvijao u dvorani u Majčinom selu, a započeo je u 9.30 sati predavanjem Željke Šemper, povjerenice za osobe s invaliditetom Sisačke biskupije na temu važnosti odvajanja djeteta od roditelja. Molitvu križnog puta animirala je Udruga Ruah, odnosno roditelji koji su zajedno sa svojom djecom s teškoćama ili invaliditetom nosili postaje. Ali zapravo lica ovih roditelja, njihova bol, neisplakane suze, odbačenost, usamljenost, tjelesna slomljenost i umor, govorili su o Isusovom križnom putu više od bilo koje riječi ili slike.

I upravo je završno misno slavlje i klanjanje koje je predslavio vlč. Ivica Tolla uz koncelebraciju vlč. Lonarda Šardija (povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Vараždinske biskupije) i vlč. Dragutina

Goričanca (povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Zagrebačke biskupije) bilo završni dodir Milosti za sve okupljene u kojem su primili snagu Uskrsloga s kojim se jedino mogu nositi njihovi svakodnevni izazovi života.

Sa dubljom spoznajom kako je upravo svatko od nas 'ljubljeni dijete Božje', završilo je još jedno Hodočašće za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom, a svi sudionici otišli su svojim domovima ohrabreni i dalje biti živo Evanđelje te svojim sebedarjem svijetliti kao 'svjetlila u svijetu' (Fil 2,16) toliko prožetom tamom sebičnosti. Bilo bi lijepo kada bi jedan od plodova ovog 11. Hodočašća za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u Međugorju bila i veća otvorenost svećenika i pastoralnih djelatnika, organiziranje edukacije i prilagodbe kako bi Crkva doista bila dom za sve – osobito za one koje društvo lako zaboravlja, posebno u ovim našim krajevima BiH gdje još nema, niti na biskupijskoj, a niti na župnoj razini, ikakvog pastora-la za osobe s invaliditetom. ■

Piše: Paula Tomić

Svjedočanstvo

Kristina Terihaj: Nekad ovisnik – sad je bio moje noge i ruke

Na hodočašću za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju u Međugorju uvijek je najdirljiviji dan subota ujutro kada se moli zajednička krunica kod Gospina kipa na Brdu ukazanja, a mladići iz zajednice Cenacolo i volonteri do gore nose nepokretne i slabopokretne osobe. Dirljiva su to svjedočanstva i samih nositelja, a i onih koji su nošeni. Jedno takvo iskustvo donosimo u nastavku, napisala ga je Kristina, Kiki, Terihaj iz Slavonskog Broda:

„Danas osjećam veliku potrebu podijeliti nešto što me duboko dotaknulo. Nalazim se u Međugorju, na međunarodnom susretu osoba s invaliditetom. Mjesto gdje se Nebo spušta na zemlju, gdje se duše liječe, gdje molitva postaje dah, a ljubav – konkretna. Ovdje svatko nosi svoj križ, ali ga ne nosi sam. I to je najveće čudo koje ovdje svakodnevno svjedočimo.

Jedan od najupečatljivijih trenutaka za mene je svake godine isti – uspon na Podbrdo, Brdo ukazanja. Za mnoge ljude to je fizički zahtjevan put. Za nas, osobe s invaliditetom, gotovo nemoguć. Ipak, mi idemo. Ne svojim nogama, nego nogama onih koji su možda u nekom drugom trenutku svoga života hodali putem tame.

Nositelji nas na brdo su dečki iz zajednice Cenacolo. Mladići koji su se borili s ovisnostima – o drogi, alkoholu, kocki, životu bez smisla. Možda bismo ih, da ih sretnemo na ulici, izbjegli pogledom. Možda bismo ih, ne znajući njihovu priču, osudili. Ali danas... danas su oni naši junaci. Naši anđeli.

Oni koji su nekad padali, danas nas podižu. Oni koji su lutali, danas nas vode. Njihove ruke su naše ruke. Njihova snaga je naša snaga. Njihova srca, očišćena pokajanjem i milošću, kucaju za druge.

Posebno me dirnuo jedan mladić – Fran, iz Slavonskog Broda. Ispod mene, dok me nosio uz kamenito brdo, osjetila sam više od fizičke podrške. Osjetila sam srce koje kuca s ljubavlju, s vjerom, s nadom. Srce koje zna što znači biti na dnu, ali i što znači vjerovati da postoji izlaz. Da postoji novi početak.

Draga majko, draga bako, draga sestro – možda si nekada plakala zbog njega. Možda si se pitala gdje je, hoće li preživjeti, hoće li ikada pronaći put. Danas ti mogu reći – tvoj sin, tvoj unuk, tvoj brat – bio je moje noge. Bio je moje krilo. Bio je moj uspon.

Fran, hvala ti. Ne samo što si me nosio, nego što si pokazao da se čovjek može promijeniti. Da Bog ne odustaje. Da iz rana nastaju svjedočanstva. Hvala ti što si se vratio, i što sada svojim životom pomažeš drugima da pronađu put.

Danas sam ponovno naučila da Bog nikad ne piše ravno po ravnim crtama. On piše ravno po krivim. I On zna zašto ponekad moramo pasti – da bismo znali što znači uzdignuti drugoga.

Neka ovaj trenutak ostane urezan u moje srce kao podsjetnik da su najveći darovi često zamotani u najne očekivanije omote. I da nikada, baš nikada ne smijemo prestati vjerovati u obnovu, u milost i u snagu ljubavi.“ ■

„Draga djeco! U ovom milosnom vremenu pozivam vas da budete ljudi nade, mira i radosti da bi svaki čovjek bio mirotvorac i ljubitelj života. Molite, dječice, Duha Svetoga da vas ispuni snagom svoga Svetog Duha hrabrosti i predanja. I ovo vrijeme će vam biti dar i hod u svetosti prema životu vječnomu. Ja sam s vama i ljubim vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!

(S Crkvenim odobrenjem)

Ja sam s vama i ljubim vas

U ovom milosnom vremenu pozivam vas da budete ljudi nade, mira i radosti da bi svaki čovjek bio mirotvorac i ljubitelj života

Gospa nas podsjeća da je ovo vrijeme u kojem s njom živimo milosno. Zašto to kaže? Kao da mi to ne znamo? Gospa nas podsjeća da to ne zaboravimo, jer bismo se mogli kajati kad ono prođe, kad shvatimo što smo propustili. Zato je važno biti toga svjestan i iskoristiti ga najbolje što možemo.

Pozivam vas. I toga budimo svjesni, jer se naviknemo da nas Gospa poziva. Milost je što nas Gospa poziva da nešto činimo, jer to znači da računa s nama, da smo joj važni i da i mi možemo doprinijeti i pomoći njoj, svojoj majci da se ostvare njezini planovi. Nemojmo pomisliti kako je to teško i zahtjevno! Milost je biti pozvan! Privilegij je biti u Gospinu planu!

Poziv se sastoji u Gospinoj želji da budemo ljudi nade, mira i radosti. Smisao tog poziva je postajanje radi davanja. Nama je dobro ako smo postali ljudi nade, mira i radosti, jer se zbog toga dobro osjećamo. Kako je lijepo imati nadu, mir i radost!

No smisao našeg života i naš trud ne završavaju tu; tu se nastavljaju. Isusova temeljna dinamika djelovanja je: *Ono što je Otac činio meni, ja činim vama. Ono što sam ja vama činio, činite vi jedni drugima. Kako sam ja vas ljubio, tako i vi ljubite jedni druge.* Gospa je potpuno na tragu svoga Sina: Mi trebamo postati ljudi nade, mira i radosti ne samo zbog sebe, da nama bude dobro, nego zbog drugih – da i njima bude dobro, da i oni postanu mirotvorci i ljubitelji života. Po

primjeru koji nam je dao Isus i po primjeru koji nam daje Marija.

U posljednje vrijeme možemo primijetiti kako nas Gospa sve češće poziva da dajemo, da drugima pomažemo. Gore smo otkrili razlog: Zbog Isusova načina razmišljanja i djelovanja. No možda i zbog još jednog razloga: Da se odupremo duhu vremena, posebno individualizmu i sebičnosti koji danas sve više vladaju u svijetu i prijetu da nadvladaju. Logika tog duha vremena je: *Nek' je meni dobro, a za druge me nije briga.* Nedavno sam osobno čuo kako jedan čovjek reče: *Djeca? Nee, ne želim da kvare moju sreću i uživanje.*

Možemo samo zamisliti koliko bi bilo osamljenih, neutješnih, obeshrabrenih, beznadnih, očajnih, nesretnih, siromašnih ljudi kad bismo slijedili način razmišljanja takvih, sebičnih ljudi. Što bi bilo sa svijetom, sa svima nama kad ne bi bilo ljudi koji se žrtvuju za druge i koji svojom ljubavlju i dobrotom oko sebe ne šire toplinu, dobrotu, mir i ljubav? Što bi bilo s nama kad ne bi bilo ljudi koji nam praštaju, koji nas ne prihvaćaju? Zavladao bi ledeno doba. Umirali bismo od tuge.

Naravno da nije lako žrtvovati se i davati sebe, svoje vrijeme i ljubav za druge. Naravno da nije lako praštati, prihvaćati druge i križ, biti strpljivi s drugima kad nisu po našoj volji i očekivanjima. No budimo iskreni: Sve to mi očekujemo od drugih da čine prema nama i sve to nas čini sretnima. Pa ako to nas čini sretnima, onda će to i druge činiti sretnima ako se mi dajemo za njih.

Iako nam žrtva i davanje svoga vremena za druge, praštanje, prihvaćanje križa, strpljivost naočigled slabosti drugih, ponekad izgledaju teški i nepopularni, jer nam kradu udobnost, to nije teško. Ovisi o ljubavi. Sjetimo se Gospinih riječi: Kad nimate ljubavi, ništa vam nije moguće, a kad imate ljubavi, sve vam je moguće. Netko reče: *Lijepo je kad si sretan čovjek, a još je ljepše kad drugima pomažeš da i oni budu sretni.* Meni je dobro kad sam čovjek nade, mira i radosti. Baš mi je lijepo. No zar bih mogao biti sretan kad bih samo ja bio sretan? Nije li još bolje i ljepše i nisam li još sretniji kad pomažem drugima da i oni to budu? Prava sreća je u tome.

Molite, dječice, Duha Svetoga da vas ispuni snagom svoga Svetog Duha hrabrosti i predanja Ostaje međutim pitanje: Kako ostvariti ovo o čemu smo govorili? Gospa nam odaje tajnu: Molite! U Gospe ništa bez molitve. Zašto? Jer bismo se umorili kad bismo se oslonili samo na svoje

ljudske snage koje su često slabe. Tu vidimo smisao molitve: Moliti znači tražiti snagu od Boga. Sve što činimo, da činimo s Bogom.

To je smjer potpuno suprotan Sotoni, jer je on od početka htio da Adam i Eva žive bez Boga, sami, autonomni. Obecanje je bilo: Jer će tako postati bogovi. Posljedice onih koji su u to povjerovali i krenuli u tom smjeru vrlo su nam poznate: Od silnog Rimskog Carstva pa naovamo, od Napoleona i Hitlera, Staljina i komunizma te drugih ideologija do danas. Svi ti silni „bogovi“ su pali i propali. Tako će biti i s ideologijom modernizma koja se sada čini moćnom.

Ne samo znanje već snaga nam je potrebna. Zato Gospa želi da se molimo Duhu Svetom, jer Duh Sveti daje snagu, a snaga je u hrabrosti i predanju. Hrabrost je nutarnja snaga koja nam pomaže da bez straha idemo u život, da se ne bojimo prepreka koje nam izgledaju teške i neostvarive. A predanje je snaga kojom sebe i sve što imamo i činimo povjeravamo i predajemo u Božje ruke. Ukratko: Imati hrabrosti znači predati se Bogu da nas On vodi.

Budući da je imala iskustvo Duha Svetoga, nekako nam je jasno zašto nas Marija potiče da se molimo Duhu Svetom. No manje nam je jasno zašto želi da molimo za hrabrost i predanje. Možda će nam na prvi pogled izgledati čudno, ali tu nam ona opet govori iz iskustva. Jer tko je bio hrabriji od Marije upustiti se u avanturu s Bogom i prihvatiti Njegovu ponudu da – iako zaručena s Josipom – bez njega začne dijete, i to Sina Božjega?! Tko je bio hrabriji od Marije koja je postala trudna bez muža i živjela u

sredini koja je bila spremna kamenovati je zbog toga?! Ima li većeg primjera predanja od Marije koja se potpuno predala Bogu kad je rekla: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi“?!

Ona, koja bi prema današnjim mjerilima svijeta bila ocijenjena kao „slaba“ pobijedila je sve moćnike ovoga svijeta, jer je bila hrabra i sve predavala Bogu u ruke. Zato nas uči svojoj tajni pa da i mi postanemo sposobni pobjeđivati zlo.

I ovo vrijeme će vam biti dar i hod u svetosti prema životu vječnomu

Gospa nam otkriva dubinu i smisao ovog vremena milosti: Ono nam je dar, i to čudesni, nezasluženi, Božji, Gospin. A dar nam nije darovan kao nagrada za neka naša postignuća. Njegov smisao je biti nam prilika i poticaj da krenemo na put svetosti prema životu vječnom.

Na ovom mjestu javljaju nam se pitanja: Nismo li mi tim darom privilegirani? Zar je mnogo takvih koji su imali takvu milost kao mi? Kako i koliko se služimo tim darom? Koliko je ovo milosno vrijeme naš hod u svetosti, a koliko isprazni hod?

Ja sam s vama i ljubim vas

Kako su jednostavne ove Gospine riječi! Toliko jednostavne da bismo ih mogli lako zaobići i preskočiti. No to bi bila velika pogreška. U njihovoj jednostavnosti krije se duboka poruka. *Ja sam s vama, znači ne bojte se, niste sami!* Ima li većeg ohrabrenja od toga?

Ljubim vas. Ima li veće sreće od te: Znati i osjećati da nas Majka ljubi, da nismo siročad ni slučajni na ovom svijetu. Pa ako nekad i pomislimo da bi društvo u kojem živimo – to sebeljubno društvo koje nas odbacuje i podcjenjuje – najradije da nas kršćana nema, ipak nema veće radosti od ove: Ima netko tko nas ljubi, ima netko tko s nama računa, ima netko tko nas treba – to je majka Marija!

Koja šteta i promašen život ako ćemo ići maleni ispod zvijezda i tu sreću ne dijeliti s drugima... ■

Molitveni susreti u Mađarskoj

U Mađarskoj je od 29. svibnja do 1. lipnja 2025. održan međugorski susret pod geslom: 'S Gospom na putu nade'.

Susret započeo je u četvrtak, 29., u mjestu Pécs (Pečuh) u crkvi svetoga Emérica u kojoj djeluje redovnička zajednica Pavlina. Program je započeo molitvom krunice u 17 sati koju je predvodio fra Marin Mikulić. Nakon toga uslijedila je sveta misa koju je predslavio provincijal pavlina, a na misi je propovijedao fra Marin Mikulić gdje je istaknuo: "Isus uzašao na nebo – to je naš cilj. Gospa u Međugorju – to je naš kompas. Kad se čini da Krista 'nema', kad se čini da molitve ne daju plod, kad pogledamo svijet i pitamo se gdje je Bog – Marija dolazi i šapće: 'Ne bojte se, ja sam s vama.' Kao što je stajala pod križem i nije otišla, tako i sada stoji – ispod našega križa, ispod križa Crkve, i pokazuje – nebo. U Međugorju ona ne traži senzaciju, ona ne želi da se vrtimo oko čudesu – nego da se obratimo. Da se obratimo i da se oslobodimo ropstva grijehu, da se oslobodimo od ropstva ovoga svijeta. Jer Marija zna da samo čisto srce vidi Boga. Samo oni koji ljube istinu i koji ljube nju svoju Majku, ljube Krista."

Nakon mise uslijedilo je svjedočanstvo Patrika i Nancy, a nakon svjedočanstva klanjanje Isusu u Presvetome oltarskom sakramentu.

Drugog je dana sudionike susreta u parlamentu u Budimpešti primio zastupnik dr. Imre Vejkey koji je ujedno i osnivač molitvene zajednice koju čine zastupnici i djelatnici. Dr. Imre Vejkey nakon obilaska parlamenta, sudionicima predstavio rad molitvene grupe.

Nastavak molitvenog susreta slijedio je poslije podne u župi sv. Imrea u Győru. Program je započeo molitvom krunice i svetom misom koju je predslavio Simon David a propovijedao fra Marin Mikulić.

"Crkva stoljećima zaziva Mariju: 'Uzroče naše radosti - moli za nas.' To nije samo pjesnička slika. Marija je uzrok naše radosti jer nas vodi k Isusu – izvoru prave radosti. Ako ti danas fali radost – idi k Mariji. Ako te pritiska tuga, bolesti, grijeh – idi k njoj. Ona zna što znači nositi bol i strah, ali zna i kako ih predati Bogu.

Marijina radost nije iluzija. To je radost žene koja je gledala lice svoga uskrslog sina. I danas ti ona govori: "Ne boj se. Ja sam prošla putem tame, ali On je svjetlo. On je uskrsnuo", rekao je u svojoj propovijedi fra Marin.

Nakon mise upriličeno je klanjanje Isus u Presvetome oltarskom sakramentu te fra Marinova kateheza u kojoj je govorio o Međugorju kao mjestu i školi molitve.

Trećeg dana molitvenog susreta, u mjestu Bicske, fra Marin je imao nagovor, u kojem je osobito istaknuo pet Gospinih kamenova i njihovu važnost za život mladih. Svetu misu predslavio je pomoćni budimpeštski biskup Fabry Kornel. Nakon mise uslijedilo je klanjanje Isusu u Presvetome oltarskom sakramentu.

Četvrti dan započeo je s kratkim susretom u župnoj crkvi Srca Isusova u Piliscsaba, gdje je fra Marin u svome govoru istaknuo Gospin poziv na euharistiju, ispovijed, Božju riječ, molitvu i post.

Molitveni susret se nastavio u poslijepodnevnim satima u crkvi sv. Gerarda u Budimpešti. Program je počeo molitvom

krunice Božanskom milosrđu i fra Marinovom katehezom na temu 'S Gospom na putu nade'.

Nakon nagovora slijedila je molitva krunice i sveta misa na kojoj je propovijedao fra Marin ističući u njoj Marijin poziv Crkvi današnjice.

"Međugorje je upravo to – njezin dolazak, njezin vapaj, njezin majčinski poziv ovom svijetu da se vrati Kristu. Braćo i sestre, u Međugorju, već više od četrdeset godina, Kraljica Mira dolazi i govori: 'Draga djeco, vratite se mome Sinu. Molite, postite, ispovijedajte se, slavite euharistiju, čitajte Božju riječ.' To nije neka nova poruka – to je poziv Crkvi da se sjeti svoje prve ljubavi. U vremenu kad mnogi okreću leđa nebu, kad više vjeruju ekranima nego Riječi Božjoj, kad se više pouzdaju u moć nego u molitvu – Gospa ponovno pokazuje nebo. Ona ne dolazi kao političarka, kao filozofkinja, kao revolucionarka – nego kao Majka. Majka koja zna da su njezina djeca u opasnosti. Majka koja ne miruje dok ne zna da smo sigurni. A sigurnost nije u svijetu. Sigurnost je u Kristu. Jer ovaj svijet ne može dati sigurnost. Vidimo da u svijetu vlada strah, ratovi, veliki nemiri i zato svijet ne može dati sigurnost. I zato Marija kroz svoje poruke poziva na euharistiju, ispovijed, Božju riječ, molitvu i post, jer je jedino tu sigurnost, jedino u tome možemo naći sigurnost koju Krist daje, naglasio je u propovijedi fra Marin.

Nakon mise uslijedilo je klanjanje i na kraju oproštaj uz pjesmu. ■

Carmelo Puzzolo

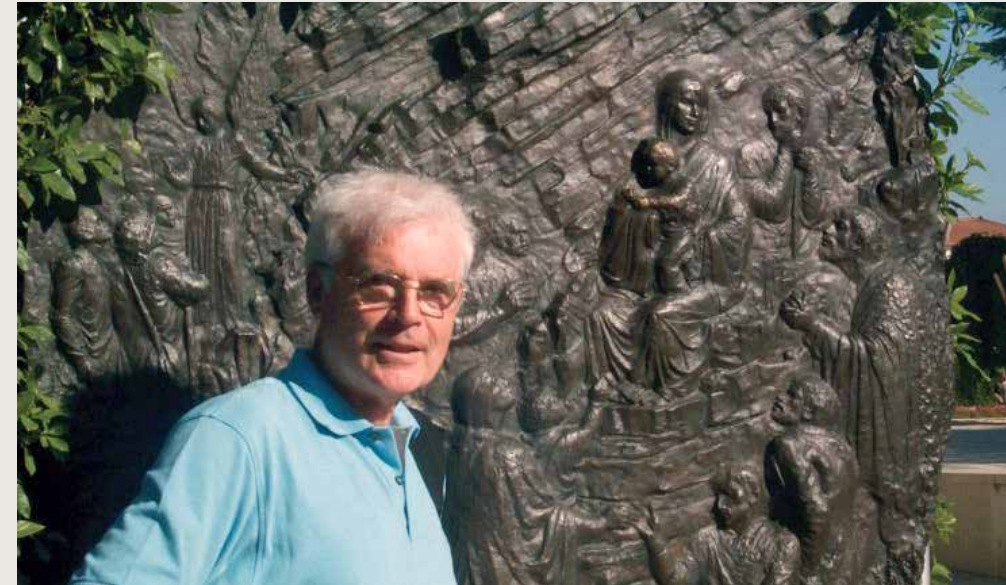
Svi međugorski hodočasnici molili su pred njegovim djelima

U subotu 24. svibnja, umro je veliki prijatelj Međugorja, talijanski umjetnik Carmelo Puzzolo. Rođen je 1934. u mjestu San Pietro in Bagno, kod Firence. Carmelo je svojim djelima u Gospinu svetišću ostavio značajan trag. Može se reći da do njegova dolaska u Međugorje sakralnih umjetnina u javnom prostoru gotovo da i nije bilo. Prvi u nizu bijahu reljefi križnog puta uz brdo Križevac, koji su blagoslovljeni na Veliki petak

1988. godine. Domalo su uslijedili reljefi otajstava Gospine krunice uz Brdo ukazanja, kip svetog Leopolda Bogdana Mandića pored međugorskih ispovjedaonica te kip fra Slavka Barbarića u Majčinom.

„Na vijesti da je naš Carmelo umro slavili smo svetu misu za pokoj njegove duše. Nisam ga osobno poznavao, ali mogu reći da sam ga poznavao preko njegovih djela, osobito preko postaja na brdima. Uistinu čovjeka potiču na molitvu, kao i skulptura svetoga Leopolda koji je i mjesto molitve za sve penitente

i ispovjednike koji započinju sakrament pokore. Carmelo je ugradio svoj talent upravo u događanja u Međugorju, postavši tako onaj koji surađuje s Gospodinom na putu molitve, gdje vjernici ne znajući tko je napravio sve one postaje lijepe i jednostavne, koje su pune duhovnosti, izražajnosti i umjetničke, ali isto tako i duhovne, ne znajući tko je Carmelo, on ih tako svojom umjetnošću, koja je Božji dar, poziva da dublje urone u otajstva Kristova života, u otajstva njegove muke i potiče ih na molitvu. Carmelo će ostati uvijek s nama

ovdje prisutan u Međugorju, u svojim djelima i vjerujemo da će mu i pomoći molitve tolikih hodočasnika.”, kazao je međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, koji je u ime Župe poslao pismo sućuti njegovoj obitelji.

O Carmelu i njegovim djelima govorio je i fra Ivan Landeka st.

Fra Ivan Landeka st. danas je župni vikar u Posušju, a u Međugorju je djelovao od 1988. do 2000., a župnik je bio od 1991. do 2000. godine.

„Carmelo je u Međugorju ostavio nekoliko doista važnih i umjetničkih i vjernih djela. U Tihaljini je oslikao jednu

Gospinu sliku te izradio kip svetog Ilije. Tog čovjeka kad ste susreli, susreli ste jednog jednostavnog čovjeka. On je bio pristupačan, živahan kao i većina Talijana, neusiljen, bio je pobožan i na njemu se nije moglo primijetiti da mu je stalo do slave. I evo zahvalni smo tom umjetniku Carmelu Puzzolu što je brda oko Međugorja ukrasio krasnim reljefima, reljefima pred kojima se može moliti”, kazao je fra Ivan Landeka st. ističući kako njegova veza s Međugorjem započinje 1985. godine kad je prvi put došao u Međugorje i susreo fra Slavka Barbarića.

„Do tada mu je Gospa bila jako daleko, ali se sve promijenilo njegovim dolaskom u Međugorje. I on sam je svjedočio: ‘Gospa nam pomaže da pronademo pravog Isusa’. To mu je jako važno jer se preko Gospe otkriva živa ljubav, nježnost i dobrota. Ostajući daleko od Gospe, ostajemo daleko i od Isusa”, kazao je fra Ivan.

Fra Ivanje istaknuo kako je zanimljivost njegovom putu križa to da je Carmelo stavio Gospu na sve postaje, osim postaje na kojoj se Isus u Getsemanском vrtu znojio krvavim znojem. „Da je Gospa bila s njim u Getsemaniju, ne bi bio sam i ona sigurno ne bi pobjegla”, govorio je sam umjetnik.

Puzzolo je u okviru Udruge Prijatelji talenata osnovao i malu školu slikanja koju je vodio nekoliko godina. ■

Puzzolo je jednom prigodom za “Glasnik mira” opisao susret s fra Slavkom Barbarićem i prepričao razgovor koji je urodio time da se danas u Međugorju nalaze njegova brojna djela.

Kasno navečer opet sam šetao u blizini župnog ureda i opet sam ugledao fra Slavka. Htio sam mu zahvaliti. Fra Slavko me pozdravio, poželio mi sretan put i kazao: “Vrati se opet što prije u Međugorje”. U tom sam se trenutku sjetio da sam, kad sam išao na Križevac, vidio ljude kako mole na pojedinim mjestima, pored kamenja označenog rimskim brojevima.

Kazao sam mu: “Oprostite fra Slavko, oni ljudi koje sam vidio na Križevcu, mole li to oni križni put?”

“Da, mole križni put”, odgovorio je. “A zašto ne postavite prave postaje?”, pitao sam.

“A kakve prave postaje, na što misliš, kako bi trebale izgledati?”

“Mogli bi to biti brončani reljefi”, rekao sam. Na to me Slavko upitao zar mislim da bi ljudi bolje molili kad bi stajali ispred tih brončanih reljefa. Na to sam mu kazao da bi ljudi mogli jednako dobro moliti i pred postajama napravljenim od mrvica kruha, ali je glavno da su napravljeni s ljubavlju. Fra Slavko je malo zastao, potom kazao: “Jako je zanimljivo to što govoriš. A tko bi mogao napraviti postaje?”

Iako nikada u životu nisam izradio ni jednu skulpturu, rekao sam da bih ja to mogao napraviti. Tada sam mu kazao da sam slikar, ali da bih mogao napraviti i takva djela. Razmijenili smo telefonske brojeve i dogovorili se ostati u kontaktu.

HRABRI BUDITE – *ja sam pobijedio svijet!*

Mirta
Miletić

Vazmeno vrijeme uvijek donosi posebnu svjetlost u naša srca. Ono odiše nadom, radošću i sigurnošću da ljubav Božja nikada ne posustaje. Prazan Isusov grob jasno nam poručuje da patnja i smrt nemaju zadnju riječ. U Isusovu uskrsnuću pronalazimo neuništivu snagu, poziv na hrabrost i svjetlo koje prožima tamu svijeta.

Isus, Utjelovljena Riječ, proživio je puninu ljudskoga života: Rođen je u štalici, mjestu za odbačene i siromašne, osjetio je glad i iscrpljenost, upoznao strah i izdaju, uzeo na sebe svu ljudsku samoću, sumnju i razočaranje. Njegova patnja nije bila besmislena, jer je iz nje proizašla pobjeda nad zlom i smrću. On nije pobjegao od tame, već je ušao u nju i iznutra je prožeo svjetlom. Zato i mi danas možemo vjerovati da nijedna naša rana nije uzaludna ako ju prinosimo Onome koji je sve otkupio.

U uskrsnome vremenu liturgija nas podsjeća na Isusovu oporuku svojim učenicima – poziv na hrabrost usred svijeta koji često nije naklonjen istini. Svijet ima svoj mentalitet, svoje vrijednosti i idole koji se često sukoblja-

vaju s evandeoskim naukom. I nama danas može biti teško živjeti vjeru u okruženju koje ponekad odbacuje upravo ono što mi držimo svetim. I sama se ponekad osjećam kao stranac i čudim se principima djelovanja ljudi koje susrećem.

No, Isus nas ne ostavlja bez branitelja. Duh Sveti – Branitelj, utjeha i snaga – darovan nam je da ustrajemo i ne posustanemo. On nas ohrabruje i vodi, daje nam hrabrost da svjedočimo vjeru, iako svijet ponekad gleda sumnjičavo ili neprijateljski na one koji slijede Krista.

I upravo tu dolazimo do bitne točke: naša vjera ne može ostati privatna stvar. Krštenjem smo postali udovi Kristova tijela i po tom pozivu pozvani smo na aktivno sudjelovanje u evangelizaciji. Nije dovoljno samo čuvati vjeru za sebe, u srcu. Pozvani smo donositi Krista drugima, biti svjetlo svijetu i sol zemlji. Goruća svijeća ne skriva se ispod posude. Vjera je dar koji raste samo ako ga se dijeli.

U vremenu kada se mnogi boje govoriti o Bogu, kada je vjera često marginalizirana ili svedena na običaj, mi smo pozvani biti znakovi nade.

U vremenu kada se mnogi boje govoriti o Bogu, kada je vjera često marginalizirana ili svedena na običaj, mi smo pozvani biti znakovi nade. Evangelizacija nije rezervirana samo za svećenike, redovnike ili misionare u dalekim zemljama – to je zadatak svakoga od nas. U obitelji, na radnom mjestu, u razgovorima sa susjedima, u ponašanju prema drugima – svako je mjesto prilika da progovorimo o Božjoj ljubavi. Ne riječima koje osuđuju, nego životom koji svjedoči.

Evangelizacija nije rezervirana samo za svećenike, redovnike ili misionare u dalekim zemljama – to je zadatak svakoga od nas. U obitelji, na radnom mjestu, u razgovorima sa susjedima, u ponašanju prema drugima – svako je mjesto prilika da progovorimo o Božjoj ljubavi. Ne riječima koje osuđuju, nego životom koji svjedoči.

Naša je odgovornost velika. Uskrsli Krist očekuje od nas da budemo njegovi svjedoci, da hrabro progovaramo o vjeri, ljubavi i nadi. To ne znači da ćemo uvijek biti prihvaćeni – dapače, često će nas svijet iskušavati, odbacivati, ismijavati ili progoniti. Ali tada trebamo imati na umu Kristove riječi: „*Hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!*“

Evangelije nas poziva na malenost i poniznost, ne na svjetovnu slavu i moć. U svijetu koji slavi veliku, jaku i glasnu osobu, vjernik je pozvan biti ponizan i povjerovati u snagu Božju koja se pokazuje u malenosti. Kad se umanjujemo pred Bogom, tada postajemo vidljivi Njegovim djelima. To je u potpunoj suprotnosti od logike svijeta koja vapi za „lajkovima“, javnim priznanjima, divljenjem drugih.

Ipak, Božje Kraljevstvo ne širi se senzacijama, već žrtvom, ljubavlju i ustrajnošću. Svaki čin milosrđa, svaka riječ utjehe, svaki osmijeh u tuzi – sve to postaje dio tihe, ali snažne evangelizacije. Naš svakodnevni život može postati mjesto susreta s Bogom za one koji Njega još ne poznaju.

Isus nije obećao da će put vjere biti lagan, ali je jamčio pobjedu nad svime što prijeti našem spasenju. Na nama je da se oslanjamo na Njega, na Duha Svetog kao našeg Branitelja i da hrabro živimo svoj kršćanski poziv – ne zatvoreni u vlastitu sigurnost, već otvoreni za poslanje. Evangelizacija je čin ljubavi – jer onaj koji je upoznao Krista, ne može ga zadržati samo za sebe.

Neka nas pouka uskrsnog vremena ohrabri da ne klonemo duhom, da se ne bojimo svjedočiti vjeru u svakodnevnom životu – riječju, djelom i životom. Jer – kao što je sam Isus rekao – *On je pobijedio svijet*. S tom pobjedom i mi možemo biti hrabri. I više od toga: Možemo biti Njegovi suradnici u spašavanju duša. ■

POZVANI NA LJUBAV!

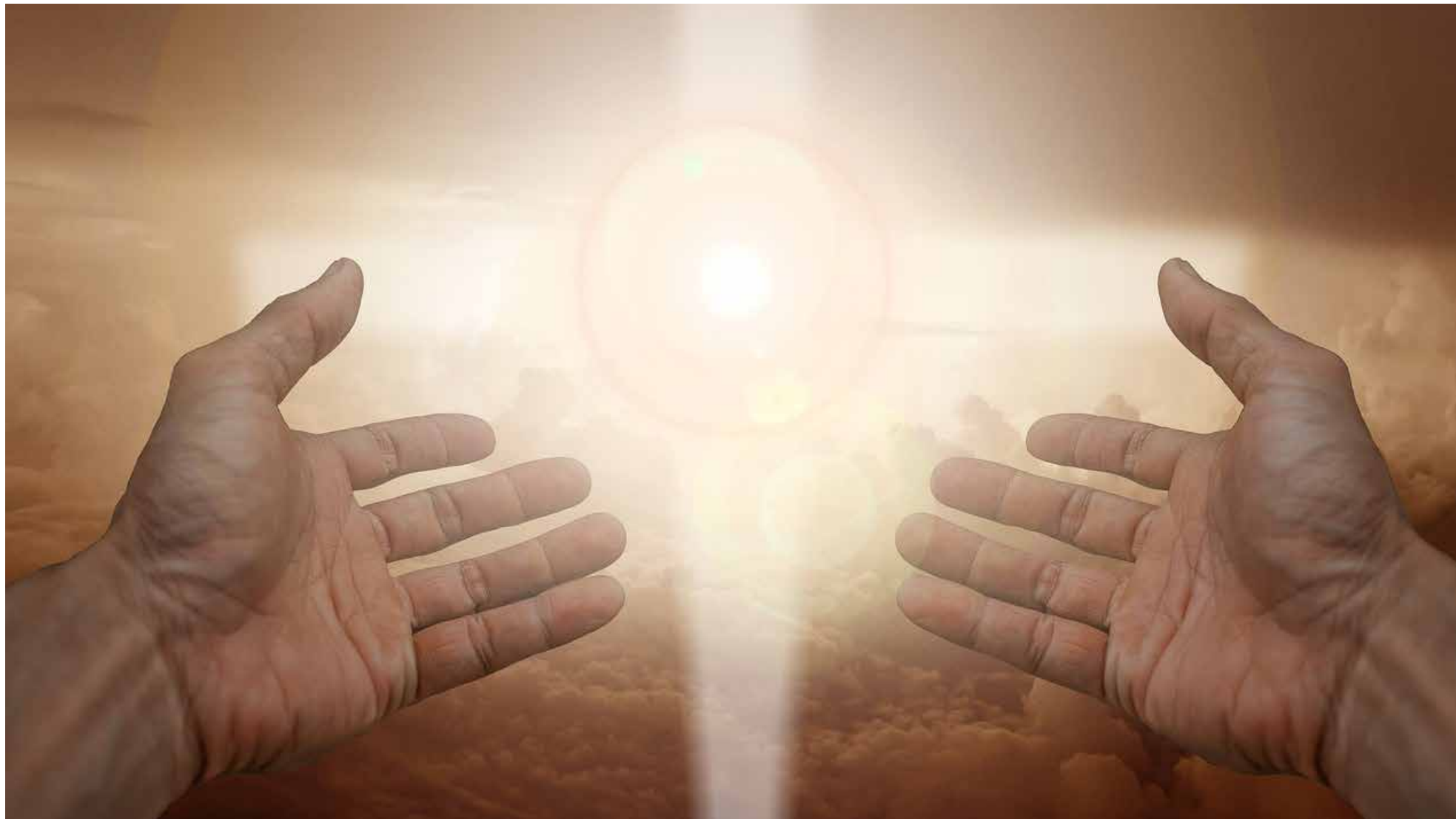

Krešimir
Miletić

Isus naglašava kako naš odnos s Bogom nužno prolazi kroz odnos s ljudima koji nas okružuju. Potrebno se najprije izmiriti, poravnati odnose s našim bližnjima, kao preduvjet iskrenog prinosa dara pred žrtvenik. Bog Otac, otac je svih ljudi. Mi molimo Oče naš, a ne Oče moj. Zato nije svejedno kakve odnose imamo s drugima oko nas. Zato niti naši grijesi nisu samo naša stvar ili problem. Svaki grijeh ima negativne posljedice ne samo na počinitelja već i na ljude koji ga okružuju, ali i na cijelu Crkvu. I u molitvi Očenaša molimo da nam Bog otpusti grijehe naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. Potrebno je osvijestiti ovu važnu činjenicu kako našu duhovnost ponajviše određuju djela ljubavi i odnosi koje gajimo prema ljudima koji nas okružuju.

Sav je naš život, dakle, određen različitim odnosima i posljedično – kvalitetom i sadržajem tih odnosa. Roditelji i članove obitelji, braću i sestre, nismo izabrali. I nekako je logično da prema njima gajimo posebnu vrstu privrženosti i ljubavi. Oni su nam zadani. No, prva osoba koju svjesno i odgovorno izabiremo ljubiti cijelog života, a da ju nismo "zatekli" unutar obiteljskog kruga, jest naš bračni partner. To je naš prvi susret s odlukom koja ima trajati cijeli život, "dok nas smrt ne rastavi" i koja uključuje važan izbor utemeljen na zreloj i odgovornoj odluci.

Sklapanjem sakramenta ženidbe, ti svjesno i slobodno donosiš važnu odluku. Izabireš svog bračnog partnera, istovremeno se odričući svih drugih. Pavao na jako lijep i nedvosmislen način opisuje ovaj savez. Kao što Krist ljubi Crkvu, tako si pozvan ljubiti svoju ženu. I kao što se Crkva podlaže Kristu, tako se žena podlaže svom mužu. I postaju jedno tijelo. Sve što nije potpuna ljubav, nedostojno je ovog sakramenta. Jer kao što Krist ne kalkulira kad smo mi u pitanju, tako niti mi ne možemo kalkulirati. Pozvani smo na potpunu ljubav. Mi jednostavno nemamo opravdanja i izgovore za naša bludništva; odustajanja ili bjegove od ljubavi. Jer nam je upravo u sakramentu ženidbe dana sva potrebna milost da ostanemo vjerni, da ostanemo u ljubavi. Naravno, ukoliko surađujemo s milošću. Ako ne surađujemo s milošću, već smo zabludjeli na temeljnoj

Prva osoba koju svjesno i odgovorno izabiremo ljubiti cijelog života, a da ju nismo "zatekli" unutar obiteljskog kruga, jest naš bračni partner. To je naš prvi susret s odlukom koja ima trajati cijeli život, "dok nas smrt ne rastavi" i koja uključuje važan izbor utemeljen na zreloj i odgovornoj odluci.

razini, odnosu prema Bogu. Zato Isus i naglašava da je u tom pogledu inicijativa na nama; trebamo odrezati i iskopati sve što nas sablažnjava, odnosno pridonosi tome da izlazimo iz zajedništva i ljubavi s Gospodinom.

Zato nam je od presudne, životne važnosti, njegovati dubok i iskren duhovni život. Mi jednostavno ne možemo odgovoriti na ovaj zahtjevan poziv oslanjajući se isključivo na naše ljudske snage. Svaki čovjek ima svoje mane, slabosti, granice.

Ranjeni smo istočnim grijehom i imamo ranjenu narav i sklonost grijehu koja se posebno očituje u našim odnosima. Naša ljudska ljubav često zapinje i kopni pod navalom naših nutarnjih neurednih strasti, oholosti, sebičnosti, egoizma, usmjerenosti i fokusiranosti na sebe. Takva, isključivo ljudska "ljubav", koja moguće i nikada nije niti bila prava ljubav, običava završiti u statistikama propalih brakova. Za iskustvo prave, istinske ljubavi, potrebno je uroniti u iskustvo živog odnosa s Presvetim Trojstvom.

Što je omogućilo Mariji da raste u vjeri i ustraje u nadi usprkos preprekama i kušnjama? Evanđelje po Luki otkriva pri-

sutnost i snagu Duha Svetoga u Marijinu životu. Kad su se Elizabeta i Marija pozdravile, bile su ispunjene Duhom Svetim i radosnim iščekivanjem ispunjenja Božjeg obećanja da će poslati Spasitelja. Ivan Krstitelj je i prije rođenja Mesije ukazivao na njegov dolazak i poskakivao od radosti u utrobi svoje majke dok mu je Duh Sveti otkrivao prisutnost Kralja pomazanika u utrobi Marijinoj. Duh Sveti je Božji dar nama kako bi nam omogućio da upoznamo i iskusimo Božju prisutnost i snagu njegova kraljevstva. Marija je svoje poslanje prihvatila s beskompromisnom vjerom i poslušnošću. Djelovala je s nepokolebljivim povjerenjem i vjerom

Stoga preispitajmo naše odnose s ljudima koji nas okružuju. Iz tih odnosa možemo iščitati tko smo, kakvi smo uistinu, jesmo li se zaista opredijelili za ljubav bez kompromisa ili smo tek 'kampanjci' koji povremeno, kad nam se tako htjedne ili imamo neki povratni interes, prikažemo kao oni koji smo tu za druge. Pozvani smo na potpunu ljubav. I po tome kako smo ljubili, bit ćemo vrjednovani na kraju života.

jer je vjerovala da će Bog ispuniti svoju riječ.

Nama često nedostaje vjere i povjerenja u ispunjenje Božjeg plana. Zaustavljamo se na nebitnim stvarima, izostavljajući iz pogleda one uistinu važne. Mariji nije bio problem trudnoj uputiti se na dalek put. Vjerovala je. Pokretala ju je ljubav. I ne samo da joj se nije ništa dogodilo, već je ušla u predivno iskustvo susreta s Elizabetom koje je završilo s predivnim "Veliča". Kolike susrete u kojima nam Bog želi darovati iskustvo ovakve radosti mi sebi uskraćujemo, jer ne vjerujemo i držimo se nekih svojih sigurnosti?

Stoga preispitajmo naše odnose s ljudima koji nas okružuju. Iz tih odnosa možemo iščitati tko smo, kakvi smo uistinu, jesmo li se zaista opredijelili za ljubav bez kompromisa ili smo tek 'kampanjci' koji povremeno, kad nam se tako htjedne ili imamo neki povratni interes, prikažemo kao oni koji smo tu za druge. Pozvani smo na potpunu ljubav. I po tome kako smo ljubili, bit ćemo vrjednovani na kraju života. Nemojmo biti poput onog bogataša koji, za razliku od Lazara, nije završio u raju. Nije njegov grijeh bio taj da je bio bogat, nego je njegov grijeh bio taj da svoje "bogatstvo" nije podijelio s drugima. Mi postajemo taj isti bogataš kad talente, darove sebično čuvamo samo za sebe i ne darujemo ih onima koji su u našem okruženju. Muži i otaci te kako može biti kradljivac i kršiti 7. zapovijed ('Ne ukradi') ako uskraćuje svojoj supruzi i djeci ljubav i pažnju. Budimo velikodušni i darujmo ljubav! ■

KRV na našim rukama

Nedosljednost Zakona s nerođenim životom

Marcus B. Peter

Tinejdžerica iz Nebraske – šesnaestogodišnjakinja – nedavno je osuđena na trideset pet do šezdeset godina zatvora (dakle, doživotno!) zbog brutalnog ubojstva svoga novorođenog djeteta. Ova nas priča jednako dira u srce koliko nas izaziva i na gnjev. S pravom užasava svu javnost. Ali moralni protesti i pravne posljedice postavljaju dublje i tragičnije pitanje: Zašto smo spremni kazniti ovaj zločin kao ubojstvo, dok pravni okviri dopuštaju isti ishod pod maskom "reproduktivnog izbora"? Katolik se mora zapitati: Koje je to i kakvo je društvo koje brani djetetov život tek nakon rođenja,

Zločinac koji ubije trudnicu može biti optužen za dvostruko ubojstvo. Ali liječnik koji ubije isti fetus pod nazivom „pobačaj“, imun je od kaznenog progona. Ovo nije filozofija. Ovo nije teološka spekulacija. Ovo je stvarnost. I ubija nas – moralno, pravno i duhovno.

a dopušta njegovo uništenje nekoliko trenutaka prije rođenja? Chloe Copelan Anderson rodila je sama, u tajnosti, i odmah ubila svoju bebu kuhinjskim nožem. Prerezala mu grlo i stavila u plastičnu vreću za hranu psima. Čin je bio užasan i lomi srce. Ali također razotkriva u srži golemo etičko licemjerje američke bio-

etike i pravne politike. Da je isto to dijete ubijeno nekoliko minuta ranije u kliničkom okruženju pod oznakom "pobačaja u kasnoj fazi trudnoće", zakon bi zaštitio čin. Ovo nije nagađanje. To je dokumentirana stvarnost.

Bioetika nije igra semantike. Kao što je dr. Calum Miller, liječnik i etičar, s pravom istaknuo: „Moralni status djeteta ne mijenja se na temelju geografije – bilo unutar ili izvan maternice.“ Pa ipak, naši zakoni djeluju kao da je maternica čarobni veo iza kojeg ljudski život nema nikakvih prava. Pravna znanstvenica Erika Bachiochi slično tvrdi da američki zakon odražava „duboku nedosljednost“ u načinu na koji tretira kraj djetetova života, oslanjajući se

isključivo na okolnosti i kontekst, a ne na moralni status dotičnog djeteta.

Ovaj slučaj oštro naglašava nedosljednost. Da je Chloe Anderson bila u Planiranom roditeljstvu (Planned Parenthood – udruga koja potpomaže pobačaj, prim.prev.) umjesto u svojoj spavaćoj sobi, da je liječnik izveo postupak nekoliko minuta prije rođenja umjesto da ga djevojčica obavi nekoliko minuta nakon toga, zakon bi to ne samo dopustio, već bi ga vjerojatno i slavio kao izričaj i dokaz ženske autonomije. Gdje je tu pravda?

Zapravo, savezni zakon priznaje status nerođenog djeteta pod određenim okolnostima. Zakon o nerođenim žrtvama nasilja iz 2004. izričito priznaje dijete u maternici kao pravnu žrtvu ako je ozlijeđeno tijekom kvalificiranog zločina. Zakon definira ovu žrtvu kao „pripadnika vrste Homo sapiens, u bilo kojoj fazi razvoja, koji se nosi u maternici“. Ironija je zapanjujuća. Zločinac koji ubije trudnicu može biti optužen za dvostruko ubojstvo. Ali liječnik koji ubije isti fetus pod nazivom „pobačaj“, imun je od kaznenog progona. Ovo nije filozofija. Ovo nije teološka spekulacija. Ovo je stvarnost. I ubija nas – moralno, pravno i duhovno.

Neki prigovaraju i tvrde da je pobačaj u kasnoj fazi trudnoće rijedak, rezerviran samo za ekstremne medicinske slučajeve. Ali ni to činjenično nije istina. Države poput Aljaske, Colorada, Novog Meksika, New Jerseyja, Vermonta, Oregona i Distrikta Columbia ne nameću gestacijska ograničenja. Istražni telefonski pozivi klinikama za pobačaje, koje su proveli aktivisti poput Kristan Hawkins iz Students for Life, potvrđuju da se pobačaji mogu dogoditi i događaju čak i u trideset drugom ili trideset četvrtom tjednu – bez ikakve medicinske indikacije, bez ugroze majčina života i bez ikakva ustavnog opravdanja.

Budimo otvoreni. Pobačaji u kasnoj fazi trudnoće događaju se u Americi. Legalni su u mnogim mjerodavnostima. A ako su dopušteni u klinici, ali tretiraju se kao zločini u spavaćoj sobi, tada su naši zakoni izgrađeni na geografiji i praktičnosti – a ne na istini i pravdi.

To nas vraća katoličkom učenju. Papa sveti Ivan Pavao II. u Evange-

lium Vitae upozorava nas nedvosmislenim riječima: „Razlika koja se ponekad pravi između pobačaja i čedomorstva jest strogo umjetna. Ne temelji se na bilo kakvoj razlici u prirodi uključenog bića, već na razlikama u dobi i mjestu.“¹ Svjedočimo upravo toj tragediji.

Katekizam Katoličke Crkve ponavlja to s nepokolebljivom jasnoćom: „Ljudski život mora se apsolutno poštovati i štititi od trenutka začeća.“² Crkva ne mijenja svoju moralnu teologiju na temelju društvenog pritiska ili pravnih normi. Život je život. Dijete je ljudsko biće od trenutka začeća. A ubijanje tog života – unutar ili izvan maternice – teško je moralno zlo.

Ovo nije samo katoličko pitanje. To je humano pitanje. Gotovo svaka legitimna biološka institucija na svijetu slaže se: život počinje začetom. Ne raspravljamo o metafizici; raspravljamo o tome jesmo li spremni zaštititi svoje bližnje.

Katolik je pozvan biti glas onih bez glasa. Najranjiviji članovi društva – nerođena djeca – svakodnevno se ubijaju, a većina nas nastavlja živjeti kao da je to normalno. To nije normalno. To nije moralno. I ne će proći nekažnjeno.

Moramo dići glas na uzbunu: Živimo u naciji u kojoj užasan zločin tinejdžera s pravom dovodi do kaznenog progona – ali isti se čin "sanira" i institucionalizira u klinikama za pobačaj diljem zemlje. To nije vladavina prava. To je tiranija pravne fikcije.

Kao vjerni katolici, moramo zahtijevati dosljednost u našem moralnom rasuđivanju i našim pravnim strukturama. Ili su nerođena djeca ljudi ili nisu. Ako jesu – kao što potvrđuju i znanost i Učiteljstvo – onda zaslužuju istu pravnu zaštitu kao i svako drugo ljudsko biće.

Krv ovih nevinih vapi prema nebu za pravdom. Ako ne odgovorimo, njihova krv je na našim rukama. ■

*Preveo i priredio:
fra Tomislav Pervan OFM*

Izvor: <https://www.marcusbpeter.com/p/blood-on-our-hands>

- 1 Papa Ivan Pavao II., Evangelium Vitae, br. 13.
- 2 Katekizam Katoličke Crkve, br. 2270.

Filip Marjanović (1939. – 2025)

Tužna srca primili smo vijest da je u utorak 25. svibnja, nakon kraće bolesti u 87. godini života, blago usnuo u Gospodinu Filip Marjanović.

Filip je rođen uoči 2. svjetskog rata. Prije njega majka Jozefina rodila je tri sina ali su sva trojica preminula ubrzo nakon poroda. Stoga, na dan njegova krštenja, kako bi ga sačuvala od sudbine njegove braće odlučila mu je nadjenuti ime Filip, po svecu koji se taj dan slavio.

Godine 1942. godine četnici upadaju u Doljane i čine veliko zlo pogubivši 98 ljudi. Njegov djed Ivan tada je ubijen pred kućnim pragom. Mali Filip uskoro polazi u školu i završava četiri razreda.

Glazbeno je bio vrlo darovit. Kao dječak Filip bi svirao usnu harmoniku iza mise, a kasnije i harmoniku i tako zabavljao okupljeni narod. Godinama je pjevao u zboru u Njemačkoj. Volio je gangu. Bio je pjesnik, a napisao je i knjigu „Moji Doljani“. Volio je osobito doljanski kraj i posvetio mu nekoliko svojih uradaka. Tako u jednom djelcu veli: „Doljani su moja domovina, nas sve čuva Sveti Ilija. Kada dođeš u Doljane kod svetog Ilije, tu ostati i živjeti, to je najmilije. Sveti Ilija sve gromove goni, u Doljanima on svoj narod voli. Gospa majka poručuje svima, zaštitnika evo vam Ilija. U ljubavi ti nas sve obnovi.“

Filip je kroz život bio veliki borac. Sa svega 16 godina već počinje zarađivati kruh najprije na pilani, zatim u rudniku. Trbuhom za kruhom odlazi najprije u Austriju zatim u Njemačku. Radio je dugo u firmi „Philip Holzmann“ gdje je za svoj rad i zalaganje dobio i priznanje. Gradio je, između ostaloga, most (petlju) preko Rheine koja povezuje dvije pokrajine: Baden Wütemberg i Rheinland-Pfalz. Takav je Filip bio i kao čovjek. Uvijek je uspostavljao mostove, gradio odnose i volio susrete.

Prerano je izgubio suprugu Katu. Otada je Filip svojim i otac i majka. Odlučan, ali i nježan. Gledao u djecu kao u dragi kamen. Želio je da oni oko njega imaju sigurnost, da se ne pate. Spreman pomoći drugima. Zbog baušte je nije mogao puno vremena boraviti s djecom, ali zato je to sve nadoknađivao s unucima. Prava radost je u patnji tesana, reče mudrac. Filip je u svemu bio tvrdoglav optimističan. Uspijevao je. Lucidan, napredan i jako otvoren.

Uz Doljane najviše je volio Međugorje i Gopu. Bio je dugo godina prakaratur i radio je to s posebnom ljubavlju. Svaki dan je išao na misu. Nedjeljom i na dvije. Gospi je posvetio nekoliko pjesama.

Zadnje tjedne, već teško bolestan, boravio je kod svoje kćeri Marije i zeta Mile. Prija Ljilja upalila bi radio i molila krunicu te slušala svetu misu. A Filip bi iz susjedne sobe dovikivao: „Pojačaj na najjače!“, kako bi i on mogao čuti i sudjelovati u molitvi.

Filip je pokopan 27. Svibnja na groblju Stupari u Doljanima.

Dragi Filipe, neka je blagoslovljen Bog za sve što nam je kroz tebe darovao. Moli za nas kako si to i za života činio. Dok upiremo pogled u Krista, Gospodara života i smrti, čvrsto vjerujemo i ufamo se u Božje milosrđe da ćemo se opet susresti u nebu. ■

Papa biskupima Europske unije: Stavite Krista u središte i pratite mlade

Papa Lav XIV. u prvoj audijenciji s Vijećem biskupskih konferencija Europske unije (COMECE) u petak 23. svibnja naglasio je središnje točke svoga pontifikata: Crkvu koja stavlja Krista u središte, koja prati mlade i odlučno se zauzima za mir.

Papa je posebice jasno spomenuo opasnost rastućih društvenih nejednakosti zbog globalnog naoružavanja. Najslabiji plaćaju cijenu oružja, rekao je Lav XIV.

„Papa je izrazio zabrinutost zbog naoružavanja“, rekao je novinarima predsjednik COMECE-a biskup Mariano Crociata nakon susreta s Lavom XIV. Papa je pojasnio da su „najslabiji dijelovi društva oni koji će platiti cijenu naoružavanja“. U vremenu globalne nesigurnosti, uključujući ratove u Ukrajini, na Bliskom istoku i u Africi, središnja je potreba zauzeti se za „pravedni mir“, prenio je papinu poruku biskup Crociata.

Prema riječima predsjednika COMECE-a, dvije su teme posebno bile u središtu audijencije: složeni geopolitički položaj Europe, posebice glede nove administracije SAD-a, te „rastuće slabljenje Europske unije“. Populističke tendencije, koje djeluju neprijateljski prema EU, sve više ugrožavaju političke i etičke temelje Europe, a to se odnosi i na pitanja rata i obrane.

Vijeće biskupskih konferencija Europske unije (COMECE) predstavlja most između Crkve i europske politike i iz kršćanske perspektive prati zbivanja unutar Europske unije. ■

U Keniji ubijen svećenik

U Keniji je ubijen još jedan svećenik, o. Alloyce Cheruiyot Bett, izvijestila je u petak 23. svibnja vatikanska misijska agencija Fides.

Napadači su pucali na o. Alloycea u mjestu Tot u Dolini Kerio u okrugu Elgeyo Marakwetm na zapadu Kenije.

Ubojstvo se dogodilo u četvrtak 22. svibnja, nakon mise u maloj katoličkoj zajednici u Kakbikenu. Na svećenika je pucalo više naoružanih

napadača, a jedan metak ga je pogodio u potiljak što je uzrokovalo trenutnu smrt. Kenijska policija objavila je da je uhitila šest osoba povezanih s ubojstvom.

Dok neki izvori tvrde da se ubojstvo dogodilo tijekom pokušaja pljačke, policijski glasnogovornik naglasio je da smrt o. Alloycea nije ni na koji način povezana s krađom goveda ni s drugim oblicima razbojništva u tome području.

Mjesni izvori pak tvrde da su ubojice zamijenili svećenika s policijskim doušnikom koji je bio podrška sigurnosnim operacijama.

O. Alloyce drugi je ubijeni katolički svećenik u Keniji u tjedan dana. Župnik svetog Lovre u Igwamitiju o. John Ndegwa Maina preminuo je u bolnici 15. svibnja nakon što je pronađen teško ozlijeđen uz rub ceste između Nakurua i Nairobi, nekoliko kilometara od svoje župe. ■

Održana prva sjednica Povijesne komisije u postupku beatifikacije sluge Božjega Franje Kuharića

Prva sjednica Povijesne komisije u postupku beatifikacije sluge Božjega kardinala Franje Kuharića održana je 27. svibnja u prostorima Nadbiskupijskog pastoralnog instituta.

Sjednicom je predsjedao zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša koji se članovima komisije nakon molitve obratio riječima: „Kardinal Kuharić bio je prorok tišine, poniznosti i nenametljive mudrosti. U vremenu kada je Crkva bila progonjena i oklevetana, on nije odgovarao bijesom, nego pouzdanjem u Kristovu istinu. Njegova je riječ bila evanđeoska, a njegovo ponašanje u skladu s onim što je govorio. Bio je čovjek molitve i šutnje, ali i odlučne vjernosti nauku Crkve“, kazao je nadbiskup te nastavio: „Jedna od njegovih ključnih poruka, izrečena mnogo puta u raznim kontekstima, bila je: ‘Crkva ne traži privilegije, nego slobodu da može vršiti svoje poslanje.’ I upravo je ta sloboda Evanđelja, koje se ne nameće, nego svjedoči, bila srž njegova djelovanja.“

Osvjetljujući lik i djelo sluge Božjega kardinala Franje Kuharića, čiju će povijest života članovi komisije istraživati, nadbiskup je poseban naglasak stavio na važnost njihove uloge za povijest i budućnost Crkve u Hrvata, ali i sveopće Kristove Crkve. „Danas službeno predajemo povjerenje Povijesnoj komisiji da vjerno razotkrije dubinu i širinu života sluge Božjega. Povijest nije samo analiza prošlosti; ona je teološko mjesto gdje se prepoznaje trag Providnosti. Članovi ove komisije nisu samo znanstvenici, već i svjedoci istine, pozvani služiti Crkvi tražeći istinu u ljubavi“, rekao je nadbiskup Kutleša.

Nakon uvodnog obraćanja Nadbiskupa zagrebačkog, članovi komisije položili su prisegu o vjernom obavljanju povjerene im zadaće te su im dane upute o načinu rada. ■

Franjevci iz Bosne i Hercegovine posjetili Macelj

Svećenici i bogoslovi, članovi Franjevačke provincije Svetoga Križa - Bosne Srebrene i Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije su u subotu 7. lipnja 2025. posjetili Macelj.

Euharistijsko slavlje u crkvi Muke Isusove predvodio je provincijal Bosne srebrene fra Zdravko Dedić, a suslavili su generalni vikar fra Janko Čuro, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozo Grbeš, vicepostulator 66 ubijenih hercegovačkih fratarata i dopredsjednik Udruge „Macelj 1945.“ fra Miljenko Stojić te drugi svećenici.

Fra Zdravko Dedić je u homiliji istaknuo strahote maceljskih stradanja u svibnju i lipnju 1945. te je spomenuo sedmoricu redovnika provincije Bosne srebrene te druge svećenike i bogoslove, koji su tada stradali.

Nakon mise održana je zajednička molitva svih prisutnih i zapaljene su svijeće.

Potom je uslijedio zajednički posjet Lepoj Bukvi i jami IV.D. iz koje su 1992. ekshumirani ostaci svećenika. Nikada prije toga se nije okupio toliki broj redovničke subraće iz franjevačkih provincija iz Bosne i Hercegovine čiji su prethodnici kao žrtve na stratištu Lepa Bukva završili svoj životni put u noći s 4. na 5. lipnja 1945. godine.

Dopredsjednik Udruge „Macelj 1945.“ Damir Borovčak i član prof. Stjepan Varjačić pojasnili su kronologiju zločina i događaja iz 1945., kao i ulogu objekta tzv. „Titovog lovišta“ u počinjenju tih strašnih zločina. Naglasili su činjenica da su poubijani svećenici već prilikom upisa u Franjevačku kroniku u Krapini, u vremenu događaja stradanja, upisani kao „veri martyres pro fide et patria“, odnosno „pravi mučenici za vjeru i domovinu“. Svim nazočnim svećenicima i bogoslovima podijeljena je knjižica „Maceljski mučenici“, najnovije izdanje spomenute Udruge. ■

Kina priznala prvo biskupsko imenovanje pape Lava XIV.

Narodna Republika Kina službeno je priznala prvo biskupsko imenovanje koje je proglasio papa Lav XIV., objavio je Vatikan. Riječ je o imenovanju mons. Josepha Lina Yuntuana za pomoćnog biskupa biskupije Fuzhou, u jugoistočnoj Kini, čije je biskupsko ređenje održano 11. lipnja - svega šest dana nakon što je Sveta Stolica objavila njegovo imenovanje.

Priznanje kineskih vlasti tumači se kao jasan signal da papa Lav XIV. namjerava nastaviti suradnju u okviru privremenog sporazuma između Vatikana i Kine, potpisanog 2018., a obnovljenog 2022. godine. Iako detalji sporazuma nikada nisu službeno objavljeni, poznato je da se odnosi na postupak imenovanja biskupa u Kini, uz uključivanje obiju strana, pri čemu Papa zadržava pravo konačne odluke.

Sporazum je od početka izazivao različita tumačenja i kritike – osobito zbog zabrinutosti za slobodu Crkve i pastoralno djelovanje u kontekstu snažnog nadzora kineskih vlasti. Ipak, Sveta Stolica naglašava da dijalog ostaje jedini mogući put za očuvanje jedinstva Crkve i zakonitost biskupskih službi unutar kompleksnih društveno-političkih okolnosti u Kini.

Biskup Joseph Lin Yuntuan rođen je 1971. godine, zaređen za svećenika 1999., te je do sada služio u raznim pastoralnim i administrativnim službama unutar biskupije Fuzhou. Njegovo imenovanje i brzo priznanje od strane kineskih vlasti tumači se kao znak konstruktivne suradnje i mogući pozitivan pokazatelj budućih odnosa između Svete Stolice i kineske države. ■

Papa Lav XIV. proglasit će Carla Acutisa i Piera Giorgia Frassatija svetima 7. rujna

Na prvom Redovitom javnom konzistoriju svog pontifikata, papa Lav XIV. donio je odluku da će dvojica blaženika, Carlo Acutis i Pier Giorgio Frassati, biti kanonizirani zajedno 7. rujna.

Papa Lav XIV. predvodio je Redoviti javni konzistorij za glasovanje o kanonizaciji više blaženika, na kojem je službeno potvrđena odluka o kanonizaciji Carla Acutisa i Piera Giorgia Frassatija. Dvojica blaženika bit će proglašeni svetima u nedjelju, 7. rujna 2025., u sklopu svečanosti koje će se održati u Vatikanu.

Odluka o zajedničkoj kanonizaciji Acutisa, „sveta milenijalaca“, i Frassatija, člana Trećeg reda svetog Dominika, odraz je simbolike koju donosi njihova predanost Kristu i inspiracija koju pružaju vjernicima diljem svijeta. Oba blaženika poznata su po svom snažnom utjecaju, posebice među mladima, unatoč vremenskoj udaljenosti i različitim okolnostima njihovih života.

Izvorna najava kanonizacije došla je iz usta pokojnog pape Franje, koji je 20. studenog prošle godine oduševio vjernike okupljene na Trgu svetog Petra. No, nakon smrti pape Franje u travnju ove godine, ceremonije su bile privremeno odgođene, sve do službenog potvrđivanja u petak, 13. lipnja, od strane pape Lava XIV.

Na istom konzistoriju, Sveti Otac najavio je i kanonizaciju sedam drugih blaženika, uključujući Ignacija Choukrallaha Maloyana, mučenika iz armenskog genocida, te Bartola Longa, utemeljitelja svetišta u Pompejima. Svečanosti za njih bit će održane 19. listopada 2025.

Ta kanonizacija dolazi kao dio proslave jubileja, donoseći poruku nade i duhovne inspiracije u srce Katoličke crkve. ■

Sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa i Božanskoga Lica

fra
Tomislav
Pervan

Sveta Mala Terezija od Djeteta Isusa i Božanskog Lica rodila se 2. siječnja 1873. u Alençonu u Normandiji u Francuskoj i već kao dijete odlučila je postati svetica. Nakon majčine smrti u kolovozu 1877. i preseljenja u Lisieux mala Terezija prolazila je kroz razdoblje unutarnje borbe sve dok nije uspjela iskusiti odlučno duhovno jačanje nakon što je primila svetu pričest na Božić 1886. I prije ulaska u samostan imala je izvanredna duhovna iskustva. Na Božić god. 1886. imala je snažno iskustvo Boga i to bijaše odlučni događaj u njezinu životu. Kada je Terezija tijekom crkvene službe ljeti 1887. pogledala sliku raspetog Krista, otkrila je svoj poziv da sudjeluje u Kristovom djelu otkupljenja i da pomogne utažiti Isusovu žeđ za ljubavlju (Ivan 19,28) za spasenje čovječanstva.

Terezija je željela ispuniti taj poziv u kontemplativnom Karmelu, koji je u potpunosti usmjeren na unutarnju pobožnost te skrivenu molitvu i žrtvu. Nakon što je u svojoj petnaestoj godini života 9. travnja 1888. ušla u karmelićanski samostan u svom rodnom gradu Lisieuxu, od 1893. nadalje radila je tamo kao pomoćna odgojiteljica novakinja. U Karmelu je živjela svoj poziv ljubavi i prepoznala svoje mjesto u srcu Crkve diljem svijeta. Terezija je znala da se u mističnom tijelu Crkve ono što drugima nedostaje u ljubavi prema Bogu može nadoknaditi ljubavnom odanosti i žrtvom, prihvaćanjem ljubavi Otkupitelja i dopuštanjem da ona postane vlastito duhovno vlasništvo, kako bi posredno koristila onima daleko od Boga i grešnicima, ali i svećenicima i glasnici vjere.

Iskusila je milost posvemašnjega obraćenja te je otada smatrala ljubav prema Isusu Kristu i svim ljudima poslanjem i pozivom svog života. Njezin samostanski život protekao je izvanjski veoma jednostavno, ali je njezin duhovni put strmo vodio, prema vrhuncima. Shvatila je da se njezina ljubav prema Kristu treba ostvariti u nasljedovanju križa. Sveto je pismo bilo jedino njezino štivo, njezin svagdan pročitao je u kušnjama i tjelesnim bolestima. Oboljela od tuberkuloze.

Terezija je sebe vidjela kao „malu Kristovu zaručnicu“ i mogla je slobodno priznati da sva imovina njezina zaručnika pripada i njoj, kako bi je potom mogla duhovno predati dalje. Stoga je Terezija htjela spasiti duše za Isusa i 9. lipnja 1895. izvršila je čin potpunog predanja kao žrtvu paljenicu milosrdnoj ljubavi Božjoj.

Nakon što je tijekom sljedećih deset mjeseci imala utješna iskustva Božje blizine, od travnja 1896. nadalje našla se u „Noći vjere“, u kojoj više nije mogla iskusiti Boga i sazrijevala je do savršenstva samo u vjeri.

Za Terezu smisao ovoga života čiste vjere bez iskustva Boga ležao je u tome da zajedno s raspetim Isusom iskusi sudbinu da bude zbog grešnika napuštena i od Boga. Do samog kraja željela je doprijeti spasenju duša kroz žrtvenu ljubav i prihvaćanje patnje. Neizlječivo bolesna u noći na Veliki petak god. 1896. počela je bacati krv, a 30. rujna 1897. preminula je s riječima na usnama: *Bože moj, kako te samo ljubim!* Svoj nutarnji svijet zabilježila je u autobiografiji *Povijest jedne duše* te zapisima koje je prikupljala njezina poglavarica.

Bila je odlučna i korjenita, u svemu je išla do kraja, prema Velikome, ni u čemu nije se zadovoljavala prosječnim. Htjela je

ljubiti Isusa snažnije od bilo koga prije nje. Prinijela se milosrdnoj Božjoj ljubavi kao žrtva paljenica. Htjela je ljubiti sve ljubavlju kojom nas je Isus ljubio. Od oholosti ju je čuvala spoznaja da je sama bila krajnje nesposobna te da sve što čini, može činiti samo snagom Božje milosti i ljubavi koja prethodi svemu. God. 1925. proglašena je svetom, a Ivan Pavao II. proglasio ju je god. 1997. crkvenom naučiteljicom. Papa Pio XI. Papa Terezija ju je 29. travnja 1923. uzdigao na čast oltara i nazvao „zvijezdom“ svoga pontifikata. To je bila prva beatifikacija Pija XI. nakon preuzimanja dužnosti 12. veljače 1922. Nakon svečanosti, Papa se obratio hodočasnici iz Francuske: „Ovdje ste u svjetlu ove zvijezde - kako volimo zvati Tereziju - kojom je Božja ruka htjela osvijetliti početak našeg pontifikata, znak i obećanje zaštite koju imamo sreću iskusiti.“

Posebno štovanje Terezije baca značajno svjetlo na Pija XI., koji je bio posebno predan promicanju kršćanske duhovnosti. U Svetoj godini 1925. Papa je prvo kanonizirao Tereziju 17. svibnja, a zatim je uveo blagdan Krista Kralja 11. prosinca, kako bi produbio pobožnost prema Presvetom Srcu Isusovu kao sažetku kršćanske vjere i pozvao vjernike da dublje upoznaju Krista, da ga intenzivnije ljube i da ga učinkovitije slijede. Vjernici, tako iznutra pripremljeni, trebali su oblikovati sva područja života na kršćanski način kako bi ponovno zadobili izgubljeni utjecaj Crkve u društvu i politici.

Mala Terezija bila je zaokupljena prvenstvom milosti i time djelovanjem „velikoga“ Boga u „malome“ čovjeku, koji mu se potpuno povjerava poput djeteta, kako bi mogao postati aktivni ili kontemplativni apostol u božanskoj moći. „Nikada nisam htjela za sebe izvanredne milosti. Nemam nikakvo drugo sredstvo nego prosipati na svijet ruže, tj. ne dopustiti da izmakne bilo kakva mala žrtva, bilo koji pogled, bilo koja riječ. Paziti i na najmanje čine i sve činiti iz ljubavi... Hraniti se mogu samo istinom. Stoga nisam nikada žudjela za vizijama, viđenjima... Vidim samo napola zastrto svjetlo, svjetlo koje se izljuje iz oborenih očiju Gospodnjega lica.“

Važnost ovoga osnovnog duhovnog stava bila je jasna već kod Pija X. Kada je, na početku procesa beatifikacije g. 1910. jedan svećenik pokušao uvjeriti Papu da Terezijin život nije ništa posebno, kaže se da je Pio X. ozbiljno odgovorio: „Idi i ponovno počni studirati teologiju.“ Terezija je s pravom uzdignuta za crkvenu naučiteljicu 19. listopada 1997., sto godina nakon svoje smrti, zbog svog jedinstvenog i neusporedivog duhovnog učenja.

Terezijin život bijaše jedna velika *pasija, muka*. Njezin je duhovni krajolik vremenom je postajao sve tamniji, mračniji, prepun patnje, otkupiteljske, sve do iskustva savršene duhovne suše, ostavljenosti, dvojbi spram Boga i vjere. Na trenutke je bila istinski ateist, nevjernik. Bila je solidarna s nevjernicima, doživljavala je iskustvo nevjere upravo u trenutku kad je Europom harao duh jednoga bogonijekača Nietzschea.

Vrijeme koje treba svetce

Živimo u vremenu koje ne obiluje velikim svetcima, a bez svetaca je nemoguće živjeti. Može se prigovoriti kako pridjev *veliki* ne odgovara svetica koja je bila mala i koja se nazvala Terezijom od Djeteta Isusa i Božjega Lica, koja je govorila i pisala o *malenu putu*, koji je tako potanko opisala i brižno prikazala tako da tim putem mogu kročiti svi ljudi, bez razlike. Svi kršćani. Put je prohodan i može se na njemu dosegnuti savršenstvo kršćanskoga života i poziva.

Naša svetica nije ni slutila da će postati i biti *velikom sveticom naših dana*, da će zbilja prosipati s neba ruže božanske milosti, da će Duh Sveti snažno zapaliti preko nje tolike duše i usmjeriti ih prema Isusu Kristu. Zapaziti se to može i na primjeru drugih svetaca koje danas štujemo, kao što su sveti Župnik Arški ili Don Bosco.

Međutim, veliki svetcima ne trebaju našu reklamu, nisu upućeni na naše promidžbene skupove. Oni su upućeni na našu ljubav, na vjerničku ljubav, a ta ljubav nastaje ondje gdje postoji smisao za posebitost poslanja pojedinoga sveca te mogućnost da ih se nasljeduje.

Tko se počne baviti Terezijinim autentičnim spisima - trima dijelovima njezine autobiografije, zatim njezinim pismima i pjesmama - i to posve neopterećeno - bit će zadivljen svježinom koja izbija iz tih spisa, autentičnošću, neukrotivim temperamentom, koji nastoji čovjekovu volju uvjeriti, za sobom povući. Bit će suočen s nestrpljivošću koja ne trpi nikakvu odgodu ili mlakost, rezignaciju, lažnu poniznost ili po-

Živimo u vremenu koje ne obiluje velikim svetcima, a bez svetaca je nemoguće živjeti. Može se prigovoriti kako pridjev veliki ne odgovara svetica koja je bila mala i koja se nazvala Terezijom od Djeteta Isusa i Božjega Lica, koja je govorila i pisala o malenu putu, koji je tako potanko opisala i brižno prikazala tako da tim putem mogu kročiti svi ljudi, bez razlike. Svi kršćani. Put je prohodan i može se na njemu dosegnuti savršenstvo kršćanskoga života i poziva.

božnost, pa bilo to i kod njezinih prijatelja svećenika.

Mala Terezija - Ivana Orleanska - Velika Terezija

Među svecima uzor joj je bila - nikakvo čudo! - sv. Ivana Orleanska, Jeanne d'Arc. U duhu se natječe s njome, svoje poslanje uspoređuje s njezinim, čak u nekome kazališnome komadu igra njezinu ulogu, s krajnjim zanosom, kako to svjedoče i sačuvane slike Male Terezije u ulozi Ivane Orleanske.

Slobodno se može reći kako među suvremenim svetcima nema ni jednoga s tolikim pjesničkim darom kao Mala Terezija. Iz njezina pera izviru slike, metafore, uvijek izvorne, svaki put pogađaju u središtu. Svojim pjesmama uprizoruje svoj nauk o malome putu svetosti te je time njezin nauk još življi, slikopisniji, razumljiviji, privlačniji. Obilje ideja, intuicija, zrenja. Naravno da je ona Terezija Velika - Avilska veća pjesnikinja, međutim Avilska pjeva kao odrasla i zrela, iskusna žena, kao što je i njezino cjelokupno zemaljsko djelovanje utemeljiteljice mnogih samostana bilo - govoreći u zemaljskim proteagama - prostranije od djelovanja jedne djevojke koja umire u dvadesetipetoj godini života od sušice. Pa ipak je ova djevojka - uz sve dužno poštovanje za *Veliku* bez bojazni utrla put uspona na brdo Karmel drukčije, sa smiješkom, i nije se bojala da u stano vitu smislu ispravi druge karmelićanske reformske gorostase - Tereziju Avilsku i Ivana od Križa. Njih su dvoje *orlovi* koji su se u mističnu letu vinuli iznad oblaka svagdana te lako mogu zavesti duše koje nisu pozvane na takve letove - opisujući vlastite mistične doživljaje - na pogriješne čežnje ili čak na nes(p)retno uvježbavanje, trening prema mističnim iskustvima.

Mali put svetosti - iskustvo Boga u svagdanu

Mala Terezija zna da je savršenstvo o kome govori Evanđelje dostupno svima, premda nastojanje oko savršenosti iziskuje angažman cjelovite osobe. Time smo dospjeli do točke na kojoj se može barem u sažetku obilježiti posebitost Terezijina *maloga puta*. Treba izdvojiti barem neke točke njezina *nauka*.

Njezin je put nazvan *mali put* budući da propisuje uvijek samo sljedeći korak, korak koji moram učiniti ovdje i sada. Nije riječ ni o kakvim zanosnim planovima za sutra ili prekосуtra, za budućnost, već o onome *minimumu* koji od mene iziskuje ovaj sadašnji trenutak.

A to se sastoji možda u podnošenju neugodna partnera, osobe pored sebe

koja mi stalno ide na živce. Možda je tu riječ o izdržljivosti na poslu koji obavljam, strpljivosti, o ustrajnosti do kraja, da ništa ne zakidam ili prikraćujem. Možda je u pitanju svakodnevni Časoslov, molitva koju trebam dovršiti. Da ne preskačem, da budem predan do kraja trenutku u kome živim. Prepustiti se molitvi makar bio svjestan da iz nje ne ću izići ništa bolji ili savršeniji. Ono što vrijedi i ostaje jest ovaj sadašnji trenutak, ovo *danas* i *sada*, makar bi se naš duh ili mašta rado prepustili maštanju o onome što bi moglo biti sutra ili prekосуtra, u budućnosti.

Zacijelo, to danas i sada u sebi je varljivo, prolazno, izmiče neuhvatljivom brzinom. Terezija to duboko u sebi osjeća, osjeća prolaznost trenutka i svega što je okružuje i zato čezne za vječnošću u samome Bogu. Međutim, Bog se ne može iskusiti nigdje drugdje osim u ovome trenutku u kome konkretno živimo i nalazimo se. Vječnost koja se čini da je negdje u dalekoj budućnosti nalazi se zapravo skrivena u sadašnjem trenutku, u sadašnjosti koju upravo živim. Vječnost je skrivena dubina, skriveni zaslon i temelj trenutka u kome se nalazimo. Ispunim li ovaj trenutak kršćanskom ljubavlju, koliko mi to dopuštaju moje snage, do vlastitih granica, time se *uštima* u vječnost, nalazim se u dosluhu s božanskom ljubavlju, s vječnošću ljubavi koja me prati iz trenutka u trenutak. Posve je nevažno je li to što u ovome trenutku radim bitno ili nebitno, zanimljivo ili nezanimljivo. Vrijedi samo način na koji to radim, kako svoj posao obavljam.

Dijete Isus - Božje Lice

Da bismo shvatili Malu Tereziju, treba skrenuti pozornost i na njezino ime: Terezija od Djeteta Isusa i Božjega Lica - oboje je u njezinu biću nerastavljivo povezano. Dijete je - kao i za Gospodina u Evanđelju - vodilja, mjerilo i kriterij, jer su svi trenutci jednoga djeteta konkretno uvijek do kraja nečim ispunjeni. Dijete - promatrajmo ga! - nikad nije nezaposleno. Ono se posvema predaje trenutku u kome živi, ono stavlja sve na jednu kartu, ljubavi i povjerenja, ono se ne zanosi nekim apstraktnim teorijama, ono se ne brine za sutrašnji dan, ono ne skuplja oko sebe niti posprema u žitnice ili knjižnice. Kao i u Evanđelju, i u nje je

dijete - dijete kao kriterij - nerastavljivo vezano uz evandeosku misao vodilju o patnji. Ono je čvrsto i nerastavljivo vezano uz sadašnji trenutak. Ono ne misli na budućće. I to je već na svojevrsna patnja, ulazak u patnju.

Terezijin život bijaše jedna velika *pasija, muka*. Njezin je duhovni krajolik vremenom je postajao sve tamniji, mračniji, prepun patnje, otkupiteljske, sve do iskustva savršene duhovne suše, ostavljenosti, dvojbi spram Boga i vjere. Na trenutke je bila istinski ateist, nevjernik. Bila je solidarna s nevjernicima, doživljavala je iskustvo nevjere upravo u trenutku kad je Europom harao duh jednoga bogonijekača Nietzschea. Sve to u trenutcima slabosti. Zapravo, dijete nikada nije snažno, ono je uvijek slabo, nejako. Ono se ufa u to da će ga netko uzeti na ramena i ponijeti. I onaj Patnik u Maslinskome vrtu nije jak. Kad izgovara *Oče, budi volja tvoja*, on se pouzda u Očevu volju, pouzda se u to da ga ona nosi, da ga volja Očeva vodi kroz ono što je ljudski govoreći neizdrživo, nesnošljivo.

Svetica se jednom zgodom izrazila: „Treba mi srce koje gori od nježnosti, srce koje me prihvaća bez zadržke, srce koje ljubi i moje slabosti, koje je uza me danju i noću. Nisam otkrila nijedno stvorenje koje bi me ljubilo, a da nije preminulo. Treba mi Bog koji će prihvatiti moju narav, koji će postati moj brat, koji može trpjeti i umrijeti za mene“. Te riječi čuvene svete i učiteljice Crkve titraju su duše i svega bića nakon svega što je kao dijete iskusila, kad su joj preminule najprije majka, a potom i dvije sestre koje su joj zamijenile majku. Doživljavala je kao dijete brodolom ljubavi, prolaznost života. Doživljavala je umiranje ljubavi bez koje je nemoguće živjeti, ljubavi koju smrt tako reći razara. Ali na kraju ljubav pobjeđuje.

Ćutimo tu i krik za ljubavlju koja mora trajati, koja mora biti, ljubavlju koja ne smije umrijeti, krik za srcem koje je uza me, koje me uvijek razumije te ima udjela u mojoj patnji. Tu je onda i spoznaja da nijedno stvorenje ne može biti ovdje vječno, ne može biti vječito uz nas, već da nam treba Bog koji je istodobno i čovjek, od iste tvari, zemaljske gline, kao i mi; Bog koji pati. Taj Bog se očituje u Isusu Kristu, spušta u zemaljske nizine, silazi među nas, postaje Bog s nama, u trajnome adventu.

„Mali put“ do neba

Svojim „malim putem“ Terezija je uspjela unijeti svetost, koja se u to doba još uvi-

jek opisivala kao gotovo nedostižan put uspona, u svijet svakodnevnog života. Budući da je sama morala iskusiti da se svetim ne može postati samo vlastitim naporima, otkrila je “mali put” povjerljive, dječje odanosti i predanja ljubavi milosrdnog Boga. Iako je sebe smatrala sposobnom podnijeti samo male žrtve, znala je da im ljubav daje veliku vrijednost pred Bogom.

Terezija je pokazala da je osoba koja teži kršćanskom savršenstvu pozvana odgovoriti s povjerenjem i odanošću milosrdnoj ljubavi Boga koji se u Kristu saginje u duhu djetinjstva, kako bi ostvario vlastito spasenje i doprinio spasenju duša ljudi, prisvajajući ljubav Otkupitelja i dopuštajući joj da dalje duhovno teče. Stoga je Terezija htjela učiniti svoj život jednim činom ljubavi, voljeti Isusa i učiniti da ga drugi ljube.

Pio XI. je to prikladno rekao: 17. svibnja 1925., u svom govoru za kanonizaciju, Terezija je htjela sve učiniti iz ljubavi prema Isusu, kako bi „utješila njegovo božansko Srce i postigla spasenje mnogih duša koje će ga voljeti zauvijek“. Papa je želio da vjernici zazivaju i nasljeđuju Terezu kako bi i sami postali djeca i tako mogli ući u kraljevstvo Božje. A ako se ovaj put duhovnog sinovstva posvuda prakticira, tada postoji nada da će se i ljudsko društvo moći obnoviti.

Na tome *malome putu* nema nikakve razdvajanja između ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Tereziji nikada ne bi pala na pamet razdioba ili razlikovanje tih ljubavi. Za nju su obje ljubavi od najranijega djetinjstva, od same mladosti, ono zdravo kršćansko jedinstvo.

Za nju je savršena naravnost ljubiti Boga zato što je on sama ljubav, čista ljubav prema ljudima, prema svakom grješniku, budući da je taj Bog - kako ona višekratno govori - išao do kraja, do ludila u svojoj ljubavi prema čovjeku. Za nju je Bog i vječni život u bezdanu Božje ljubavi posvemašnji smisao svega stvorenja i stoga žudi dovesti što više ljudi Bogu - upravo jer i sama ljubi Kristovom ljubavlju do kraja sve ljude.

Ona posvema živi u Isusu Kristu. On je za nju neopozivo izručenje Boga čovječanstvu kao i žarište čovjekova izručenja i predanja Bogu. U svojoj ljubavi tomu žarkome središtu ljubavi između Boga i čovjeka otkriva Terezija svoje vlastito teološko mjesto i stajalište. U čuvenome završetku drugoga rukopisa ona bi željela obujmiti sve karizme u Crkvi kako bi snagom svih karizmi mogla ljubiti Boga i svijet. A potom otkriva - u prijelazu s 12. na 13. poglavlje Prve

poslanice Korinćanima „da ljubav (nerazdvojiva ljubav prema Bogu i čovjeku) obuhvaća i sažima u sebi sve karizme i sve ih nadilazi: ‘Shvatila sam da Crkva ima srce te da to srce gori od ljubavi... te da ljubav uključuje u sebi sve pozive i sva zvanja, sve karizme... I napokon sam otkrila svoj pravi poziv, svoje zvanje i mjesto: a to je, biti ljubav!’”

Utjelovljenje ljubavi

Jest, uzvišen je to cilj, sve to zvuči zanosno i bogato, ali Terezija pretače tu veliku misao u svoj svakodnevni život: u svakome trenutku svoga života i dana razdaje ona Božju ljubav svima oko sebe, razdaje ljubav Božju ljudima s kojima se susreće, sestrama koje su nesimpatične, ljudima koji su dosadni. Sestra kojoj je Tereza nesimpatična veli ovako: „Uopće ne shvaćam zašto mi je Terezija od Djeteta Isusa tako odana i naklona.“ Kao karmelićanka ona je svjesna da ne može svoju ljubav posredovati vlastitim djelima ili zalaganjem u Crkvi. Njezino je *djelo* posvemašnje *životno predanje, postati žrtva paljenica, pravi holokaust* - tada će ti mile žrtve pravedne, prinosi i *paljenice*, za koju zna da je najučinkovitije, najplodnije djelo u Crkvi.

Ona uspoređuje sebe s onim malim *kotačom zamašnjakom*, koji pokreće sva druga kolesa i kotače, *ona je ona 'unruha'* u satnom mehanizmu, koji neprekidno radi i pokreće cijeli satni mehanizam, pokreće sve velike kotače u Crkvi. Crkva je sa svoje strane prepoznala i priznala upravo to u Terezijinu apostolatu te ju je zajedno sa svetim Franjom Ksaverskim proglasila zaštitnicom misija u cijelom svijetu. Svoje djelovanje shvaća ona kao plod savršene neosebičnosti: ona ne želi činiti *dobra djela*, ne želi skupljati ovdje na zemlji *zasluge*, već želi samo jedno: zračiti u Crkvi i svijetu, sva se razdati. To je njezin doprinos u svijetu i Kristovu djelu. Njezina jedina želja, i ovdje za života, a i nakon smrti jest: prosipati svijetom ruže, biti ona koja će sipati svijetom ruže, biti Božji ružičnjak koji će svijetom širiti Božju ljubav i predanje. Želi svijetom prosipati latice ruža!

Sve to u sebi sadržava još jednu protežnicu iz njezina života, naime, teologiju nade. Teologija ljubavi, sadržana u snažnoj vjeri, usidrena u nadi! Upravo je papa Franjo prije dvije godine napisao pobudnicu - o nadi i pouzdanju - u životu Male Terezije.

Ona veli bez okolišanja: „Nikad se od Boga ne očekuje previše. Čovjek od Boga dobiva upravo onoliko koliko moli, koliko se od njega nada dobiti.“ Stoga se može reći: „Od njega se traži onoliko koliko se čovjek sam usuduje pitati.“ Nema toga što se Terezija ne usuduje moliti od Boga, što ne bi tražila od Božje ljubavi. Za nju su ljubav, vjera i nada *koekstenzivne*. Ona se vodi Pavlovom *nadati se protiv svake nade*, nju vodi slijepa nada. Nije to nikakva preuzetnost, već jednostavno slijedi primjer samoga Gospodina Isusa Krista.

Sveta Mala Terezija jednom se ovako izrazila: „Treba mi srce koje gori od nježnosti, srce koje me prihvaća bez zadržke, srce koje ljubi i moje slabosti, koje je uz mene danju i noću. Nisam pronašla nijedno stvorenje koje bi me ljubilo, a da nije preminulo. Treba mi Bog koji će prihvatiti moju narav, koji će postati moj brat, koji može trpjeti i umrijeti za mene“.

Te rečenice čuvene svete i učiteljice Crkve drhtaju su duše i svega onoga što je ona kao dijete iskusila, kad su joj preminule majka, a potom i dvije sestre koje su joj bile namjesto majke. Uvijek iznova bankrot ljubavi, prolaznost života. Umiranje ljubavi bez koje je nemoguće živjeti, ljubavi koju smrt tako reći razara.

Ćutimo tu i krik za ljubavlju koja mora opstojati, koje mora biti, ljubavlju koju nitko ne može utrnuti, krik za srcem koje je uvijek tu, koje me uvijek razumije te ima udjela u mojoj patnji. Zatim spoznaja da nijedno stvorenje ne može biti ovdje vječno,

Ona posvema živi u

Isusu Kristu. On je za nju neopozivo izručenje Boga čovječanstvu kao i žarište čovjekova izručenja i predanja Bogu. U svojoj ljubavi tomu žarkome središtu ljubavi između Boga i čovjeka otkriva Terezija svoje vlastito teološko mjesto i stajalište

ne može biti uvijek uz nas, već da nam treba Bog koji je istodobno i čovjek, koji postaje kao i mi glina, Bog koji pati. Taj Bog se očituje u Isusu Kristu, spušta u zemaljske nizine, silazi među nas, postaje Bog s nama, u trajnome adventu.

Nije preuzetno reći da Terezija ima odgovore. Odgovore i za naše vrijeme, za Crkvu našega vremena. Ima odgovore na pitanja i probleme Crkve i društva. Ona je započela u svome životu ono što mi moramo nastaviti cijelim svojim bićem. Ništa na njoj nije zastarjelo. Ona ima odgovor na pitanje *ortopraksije i ortodoksije*. Njezin *mali put* nije ništa drugo već uputnik kako u životu djelovati, kako se konkretno ponašati. Taj se put živi iz nepridržane vjere. Terezija ima pravi odgovor na krivo postavljani problem između ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Ona nam jasno očituje, jasno nam pokazuje da su obje ljubavi u biti jedna ljubav te da obje strane neizbježno upućuju jedna na drugu. Ona u svome životu ima odgovor spram jednostranosti u koje se znamo često uvući i u njima tražiti odgovore na svoja pitanja.

Teško je u nekoliko redaka opisati sve bogatstvo ovoga kratkoga života, njezine misli, dubine i dosega onoga što je iza sebe ostavila u nepunih 25 godina života. Čovjek ostaje zadivljen puninom, snagom onoga što je ona postigla, u malo godina svoga života. Ona je učiteljica života ali isto tako i pouzdan vodič na putu. Ona je bila i učiteljica novakinja, ali i učiteljica životnoga puta.

Na nama je zaputiti se u njezinu školu, a to je škola Isusa Krista, škola konkretnoga nasljedovanja. Isus je upravo tražio to od svojih: Posvemašnje predanje, posluš i nasljedovanje. To je svetica nas kroz živjela i nama pokazala put kako se do vrhunaca dolazi kroz svakodnevni život te ispunjavanje svakodnevnih malih dužnosti. Hvala joj! ■

Mile Mamić

Kultura sjećanja (žrtva, križ i ljubav)

Ovo sam temi, poštovani čitatelji, htio pisati u svibanjskom broju Glasnika mira, ali sam zbog izbora novoga pape, Lava XIV., u zadnji tren promijenio temu jer je Papino ime izazvalo dosta rasprava, pa smo tomu i mi posvetili jedan članak. Zato je ova tema ostavljena za lipanj. Budući da je lipanj vrlo važan i inspirativan mjesec za Crkvu u svijetu, napose Crkvu u Hrvata, pa i državotvornu povijest hrvatskoga naroda, mnogo bi se toga moglo napisati, zabilježiti, podsjetiti, osvijestiti i otići zaboravu:

Ovih dana slavimo Pedeseticu, Duhove – blagdan rođenja Crkve Kristove; u nedjelju nakon Duhova slavimo Presveto Trojstvo; u četvrtak nakon svetkovine Presvetoga Trojstva slavimo Tijelovo (Blagdan Tijela i Krvi Kristove); u subotu nakon druge nedjelje poslije blagdana Duhova slavimo blagdan Bezgrješnoga Srca Marijina, koje označuje tjelesno Marijino srce kao simbol njezinih krjeposti, ljubavi prema Bogu i majčinske ljubavi prema čovjeku; u drugi petak nakon blagdana Tijelova slavimo blagdan Presvetoga Srca Isusova, koje označuje Kristovo ljudsko i božansko srce kao simbol njegove neizmjerne ljubavi.

Dodajmo tomu da je lipanj mjesec nekoliko istaknutih svetaca: 13. lipnja Antunovo - Sv. Ante, Ivanje/Ivanja - Rođenje sv. Ivana Krstitelja, Isusova preteče i rodaka (koji su se i prije rođenja susreli u Bogorodičinu pohodu Elizabeti), Petrovo/Petrova (Sv. Petar i Pavao) itd.

Napomenimo i to da je lipanj mjesec početka Gospinih ukazanja u Međugorju, što se svake godine na osobit način obilježava. Zato smo i u Glasniku mira u kolumni Hrvatsko kršćansko nazivlje u lipanjskom broju pisali o nazivima i pojmovima u vezi s Gospinim ukazanjima.

Nedavno je Sabor Republike Hrvatske odlučio da 5. lipnja bude Dan hrvatske zastave. U vezi s Danom hrvatske državnosti, o kojemu bez velika razloga ima neslaganja, čestiti i mudri hrvatski povjesničar Ante Nazor nedavno je rekao da bi po njegovu mišljenju kao Dan hrvatske državnosti trebao biti 7. lipnja jer je na taj dan godine 879. papa Ivan VIII. napisao i poslao Pismo knezu Branimiru, blagoslovio njega, hrvatski narod i hrvatsku državu, što je u to vrijeme vrijedilo kao međunarodno priznanje Hrvatske. U Ninu je 1987. obilježena Branimirova godina, a Branimir postalo vrlo često ime u Hrvata.

Kako smo mi Hrvati uglavnom kršćanski katolički narod, mnoga su zbivanja važna s crkvenoga i narodnoga gledišta i nerazdvojivo se isprepliću kroz cijelu povijest. Nedavno smo spomenuli kako

je sveti Pavao na vlastitoj koži osjetio povezanost Krista i njegove Crkve. Isus je na Križu molio za mučitelje svoje: „Oče oprostí im jer ne znaju što čine!“ Prvomučenic sveti Stjepan slično je molio za svoje kamenovatelje klečeći i gledajući otvoreno nebo: „Oče, ne uzmi im ovo za grijeh!“ Savao je sve to navijački promatrao i dobro sačuvao u sjećanju. Osvježio je to u susreti s uskrslim Kristom blizu Damaska. Pavao je postao gorljivi širitelj Kristove Radosne vijesti, živi svjedok njegove uskrсне slave i pobjede nad smrću. Za Krista radosno dađe svoj život kao i sveti Petar i svi apostoli redom. Prva tri stoljeća kršćani su bili proganjani, mučeni, ubijani. Zlatno doba kršćanstva obilježeno je mučeništvom. Kršćanin kao svjedok Kristove Istine mora biti spreman na mučeništvo. Prije trinaest stoljeća postadosmo i mi kršćani, Kristovi sljedbenici, ukrcasmo se na Petrovu lađu. Na razmeđu vjera i kultura bili smo „predziđe kršćanstva“ (antemurale christianitatis) boreći se za „krst časní i slobodu zlatnu“. Stoljećima smo se uspješno odupirali nadmoćnoj osmanlijskoj sili i skupo smo platili taj časní naslov. Nakon raspada Austro-Ugarske Monarhije našli smo se u neželjenom savezu sa Srbima kao državno organiziranim većinskim narodom koji je imao svoju vojsku, policiju i diplomaciju, hegemonističke, velikosrpske, protuhrvatske i protukatoličke težnje. Drski atentat u beogradskoj Skupštini Kraljevine SHS na hrvatske zastupnike, u kojem su dva zastupnika ubijena, a trojica ranjena do usijanja je poremetio hrvatsko-srpske odnose. I taj nemili događaj zbio se u lipnju (20. lipnja 1928.). Od zadobivenih rana Stjepan Radić je umro 8. kolovoza te godine, a veličanstveni sprovod bio je 10. kolovoza 1928. Nemila smrt omiljenog vođe Hrvatske seljačke stranke, kojoj je pripadala većina hrvatskoga naroda, pojačala je težnju Hrvata za vlastitom državom, a uvođenje šestosiječanjske diktature kralja Aleksandra učvrstilo je tu težnju i potakla na snažniju političku borbu i poduzimanje konkretnih koraka u tom smjeru. Malo prije Drugoga svjetskog rata srpske su vlasti silom prilika morale Hrvatima učiniti neke ustupke: Zato je stvorena Banovina Hrvatska kojoj su pripojeni u Bosni i Hercegovini prostori s hrvatskom većinom, uključujući i muslimane. Srpska se je vlast pobrinula da i u Banovini Hrvatskoj ona ima presudnu ulogu u kontroli hrvatske zakonodavne vlasti (odluka Hrvatskoga sabora), a banom Banovine Hrvatske je imenovan prosrpski političar Ivan Šubašić, koji je pobjegao zajedno sa srpskom vladom u London.

Stjepan Radić je u svojem povijesnom govoru u Narodnom vijeću prije ujedinjenja s Kraljevinom Srbijom rekao: „Čovjeka koji zaboravlja svoju

prošlost smatramo luđakom, a hrvatski narod ne želi biti takav luđak.“

I najomiljeniji domoljubni pjevač Marko Perković Thompson u svojoj najpopularnijoj pjesmi *Ako ne znaš šta je bilo* podsjeća nas da je poznavanje prošlosti vrlo važno za izgradnju sretnije sadašnjosti i budućnosti. Stari su Latini rekli *Historia magistra vitae* – Povijest je učiteljica života.

Prihvaćajući Krista i krštenje prije trinaest stoljeća, hrvatski je narod proživljavao sve postaje Kristova križnoga puta, njegovu muku i smrt i njegovo slavno uskrsnuće, prihvatio je ŽRTVU, KRIŽ I LJUBAV kao bitne sastavnice pravoga mučeništva. Povezanost Crkve s Kristom i Božjega naroda, pa i hrvatskoga, s uskrslim Kristom i njegovom Crkvom krijepila je i hrvatski narod kroz sve njegove kalvarije i golgote, kroz sve njegove križne putove, od kojih je najpoznatiji onaj 1945. – Bleiburska tragedija Hrvata, na kojem je stradalo nekoliko stotina tisuća Hrvata (zarobljenih hrvatskih vojnika, žena i djece). Komunističke su nas vlasti prisiljavale da to slavimo kao oslobođenje. Ljudi su nemilosrdno mučeni, ubijani, bacani u jame bez ikakva suda i presude samo zato što su Hrvati i katolici.

Usprkos jakom velikosrpskom unitarizmu hrvatski je narod 1925. godine proslavio 1000. obljetnicu krunidbe kralja Tomislava i Hrvatskoga Kraljevstva, a ove godine slavimo 1100. obljetnicu. Što bi bilo Međugorje bez Križa i Križevca?! Gospa je davno pripremala teren za buduća zbivanja. Godine 1933. obilježavala se 1900. obljetnica OTKUPLJENJA LJUDSKOGA RODA (33. - 933.). Godine 1934. 21. siječnja 1934. odlučeno je odlučeno da se na brdu Šipovo (južno od Međugorja) sagradi veliki križ u znak zahvalnosti KRISTU OTKUPITELJU. Narod je to s oduševljenjem prihvatio i Križ je bio postavljen u petak, 16. ožujka 1934. Bio je to zavjet naroda toga kraja svome OTKUPITELJU. Tada je ime brda Šipovo promijenjeno u Križevac. U sjecište Križa ugrađene su „svete moći“ iz Rima. Tada je na Križevcu postavljen veliki križ i slavljena prva Euharistija. Nakon Gospinih ukazanja to je brdo poznato po cijelome svijetu. Brojni hodočasnici uz molitvu, pjesmu i razmišljanje o Isusovu križnom putu uz pojedine postaje. Na Križevac je godinama svakodnevno hodočastio i fra Slavko Barbarić. Odatle je poletio u zagrljaj svome OTKUPITELJU. Žrtva, križ i ljubav čine čuda. Zato je krv mučenika sjeme novih kršćana. Siguran sam da je i krv tolikih hrvatskih mučenika donijela obilje plodova. Kulturom sjećanja duhovno se povezujemo s onima koje slavimo i obilježavanjem važnih obljetnica krijepimo svoj duh. ■

Tjedni molitveni program

ljetni raspored: (od 1. lipnja do 1. rujna)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put na Križevac
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30, 11 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-20 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Molitva za zdravlje duše i tijela
22-23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije svake sv. Mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18-21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h Slavna otajstva krunice

Poticaaj za lectio divina

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Utorak, 17. 6. 2025.

Čitanja: 2Kor 8,1-9; Ps 146,5-8; Mt 5,43-48

Srijeda, 18. 6. 2025.

Čitanja: 2Kor 9,6-11; Ps 112,1-4,9; Mt 6,1-6,16-18

Četvrtak, 19. 6. 2025.

PRESVETO TIJELO I KRV KRISTOVA. TIJELOVO

Čitanja: Post 14,18-20; Ps 110,1-4; 1Kor 11,23-26; Lk 9,11b-17

Petak, 20. 6. 2025.

Čitanja: 2Kor 11,18,21b-30; Ps 34,2-7; Mt 6,19-23

Subota, 21. 6. 2025.

2Kor 12,1-10; Ps 34,8-13; Mt 6,24-34

Nedjelja, 22. 6. 2025.

Zah 12,10-11; 13,1; Ps 63,2-6,8-9; Gal 3,26-29; Lk 9,18-24

Ponedjeljak, 23. 6. 2025.

Post 12,1-9; Ps 33,12,13,18-20,22; Mt 7,1-5

Utorak, 24. 6. 2025.

ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA

vl.: Iz 49,1-6; Ps 139,1-3,13-15; Dj 13,22-26; Lk 1,57-66,80

Srijeda, 25. 6. 2025.

44. OBLJETNICA GOSPINIH UKAZANJA U MEĐUGORJU

Post 15,1-12,17-18; Ps 105,1-4,6-9; Mt 7,15-20

Četvrtak, 26. 6. 2025.

Post 16,1-12,15-16; Ps 106,1-5; Mt 7,21-29

Petak, 27. 6. 2025.

PRESVETO SRCE ISUSOVO

Ez 34,11-16; Ps 23,1-6; Rim 5,5-11; Lk 15,3-7

Subota, 28. 6. 2025.

Bezgrješno srce Blažene Djevice Marije

vl.: Iz 61,9-11; Otp. pj.: 1Sam 2,1,4-8; Lk 2,41-51

Nedjelja, 29. 6. 2025.

SV. PETAR I PAVAO, apostoli

Dj 12,1-11; Ps 34,2-9; 2Tim 4,6-8,17-18; Mt 16,13-19

Ponedjeljak, 30. 6. 2025.

Post 18,16-33; Ps 103,1-4,8-11; Mt 8,18-22

Utorak, 1. 7. 2025.

Post 19,15-29; Ps 26,2-3,9-12; Mt 8,23-27

Srijeda, 2. 7. 2025.

Post 21,5,8-21; Ps 34,7-8,10-13; Mt 8,28-34

Četvrtak, 3. 7. 2025.

vl.: Ef 2,19-22; Ps 117,1-2; Iv 20,24-29

Petak, 4. 7. 2025.

Post 23,1-4,19; 24,1-8,62-67; Ps 106,1-5; Mt 9,9-13

Subota, 5. 7. 2025.

vl.: Dj 13,46-49; Ps 117,1-2; Lk 10,1-9

Nedjelja, 6. 7. 2025.

Iz 66,10-14c; Ps 66,1-3a,4-7a,16,20; Gal 6,14-18; Lk 10,1-12,17-20

Ponedjeljak, 7. 7. 2025.

Post 28,10-22a; Ps 91,1-4,14-15; Mt 9,18-26

Utorak, 8. 7. 2025.

Post 32,23-33; Ps 17,1-3,6-8b,15; Mt 9,32-38

Srijeda, 9. 7. 2025.

Post 41,55-57; 42,5-7a,17-24a; Ps 33,2-3,10-11,18-19; Mt 10,1-7

Četvrtak, 10. 7. 2025.

Post 44,18-21,23b-29; 45,1-5; Ps 105,16-21; Mt 10,7-15

Petak, 11. 7. 2025.

vl.: Izr 2,1-9; Ps 34,2-11; Mt 19,27-29

Subota, 12. 7. 2025.

Post 49,29-33; 50,15-25; Ps 105,1-4,6-7; Mt 10,24-33

Nedjelja, 13. 7. 2025.

Pnz 30,10-14; Ps 69,14,17,30-31,33-34,36ab,37; Kol 1,15-20; Lk 10,25-37

Ponedjeljak, 14. 7. 2025.

Izl 1,8,14-22; Ps 124,1-8; Mt 10,34 – 11,1

Utorak, 15. 7. 2025.

od dana: Izl 2,1-15a; Ps 69,3,14,30-31,33-34; Mt 11,20-24

21 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu od 1997. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 MHz, Mostar 100,00 MHz
Rama 104,7 MHz, Sarajevo 96,1 MHz
Bugojno 101,8 MHz, Olovo 96,1 MHz
Zenica 100,1 MHz, Nova Bila 100,00 MHz
Jajce 87,8 MHz, Žepče 100,1 MHz
Banja Luka 87,8 MHz / 106,7 MHz

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska 107,8 MHz
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

